

KOMISJA EUROPEJSKA

DYREKCJA GENERALNA DS. PODATKÓW I UNII CELNEJ
DYREKCJA GENERALNA DS. MIGRACJI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH
DYREKCJA GENERALNA DS. ZDROWIA I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI
DYREKCJA GENERALNA DS. MOBILNOŚCI I TRANSPORTU
DYREKCJA GENERALNA DS. SIECI KOMUNIKACYJNYCH, TREŚCI I TECHNOLOGII
DYREKCJA GENERALNA DS. STABILNOŚCI FINANSOWEJ, USŁUG FINANSOWYCH
I UNII RYNKÓW KAPITAŁOWYCH
DYREKCJA GENERALNA DS. ZATRUDNIENIA, SPRAW SPOŁECZNYCH I WŁĄCZENIA
SPOŁECZNEGO
DYREKCJA GENERALNA DS. SPRAWIEDLIWOŚCI I KONSUMENTÓW
DYREKCJA GENERALNA DS. ŚRODOWISKA
DYREKCJA GENERALNA DS. RYNKU WEWNĘTRZNEGO, PRZEMYSŁU,
PRZEDSIĘBIORCZOŚCI I MŚP

Bruksela, dnia 22 listopada 2019 r.
REV4 – zastępuje zawiadomienie REV3
opublikowane 7 października 2019 r. ¹

ZAWIADOMIENIE W SPRAWIE PODRÓŻOWANIA MIĘDZY UE I ZJEDNOCZONYM KRÓLESTWEM PO WYSTĄPIENIU ZJEDNOCZONEGO KRÓLESTWA Z UE

SPIS TREŚCI

1.	WPROWADZENIE	4
2.	ODPRAWY GRANICZNE OSÓB NA GRANICY ZEWNĘTRZNEJ UE, TRANZYTOWA WIZA LOTNISKOWA.....	5
2.1.	Odprawy przy wjeździe i przy wyjeździe	5
2.2.	Wymogi UE w zakresie obowiązku wizowego dla członków rodzin, niebędących obywatelami UE	7
2.2.1.	Członkowie rodzin obywateli UE-27 mieszkających w Zjednoczonym Królestwie, niebędący obywatelami UE.....	7
2.2.2.	Niebędący obywatelami UE członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w Zjednoczonym Królestwie.....	9
2.3.	Tranzytowa wiza lotniskowa	10
3.	KONTROLE CELNE.....	11
4.	NALEŻNOŚCI CELNE, VAT I AKCYZA.....	12
4.1.	Zwolnienie z należności celnych, VAT i akcyzy	12
4.2.	Zwroty VAT za towary zakupione w UE.....	13
5.	ZAKAZY I OGRANICZENIA	13

¹ Główną zmianą w wersji REV2 było dodanie nowej sekcji dotyczącej tranzytowej wizen lotniskowej, która obecnie oznaczona jest jako sekcja 2.3. Zmiany w wersji REV3 obejmowały nową sekcję 2.2. dotyczącą osób, które nie są obywatelami UE i są członkami rodzin obywateli UE/Zjednoczonego Królestwa mieszkających w UE/Zjednoczonym Królestwie, oraz nowe odesłanie w sekcji 5.6 (handel chronionymi gatunkami). W REV4 dodano nową sekcję 6.2 (znak wyróżniający państwa rejestracji).

5.1.	Towarzyszące zwierzęta domowe	13
5.1.1.	Przemieszczanie o charakterze niehandlowym do UE-27 zwierząt domowych towarzyszących właścicielowi zamieszkującemu w Zjednoczonym Królestwie	14
5.1.1.1.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.....	15
5.1.1.2.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.....	15
5.1.1.3.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję	16
5.1.2.	Przemieszczenia o charakterze niehandlowym do UE-27 zwierząt domowych towarzyszących właścicielowi zamieszkującemu w państwie członkowskim UE-27 i powracającemu ze Zjednoczonego Królestwa po czasowym przemieszczeniu do Zjednoczonego Królestwa	16
5.1.2.1.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.....	17
5.1.2.2.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.....	17
5.1.2.3.	Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję	17
5.2.	Rośliny i produkty roślinne	19
5.3.	Osobiste przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego	19
5.4.	Środki pieniężne	20
5.5.	Dobra kultury.....	21
5.6.	Okazy gatunków zagrożonych	21
5.7.	Inwazyjne gatunki obce	23
5.8.	Broń palna	24
6.	UŻYWANIE POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH.....	25
6.1.	Prawa jazdy	25
6.2.	Znak wyróżniający państwa rejestracji	26
6.3.	Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej.....	27
7.	LECZENIE I POWIĄZANE KWESTIE; SYTUACJE NAGŁE.....	28
7.1.	Prawo do opieki zdrowotnej wynikające z prawa Unii w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego	28
7.2.	Uprawnienie do zwrotu kosztów transgranicznej opieki zdrowotnej na podstawie prawa Unii w zakresie transgranicznej opieki zdrowotnej.....	29

7.3.	Uznawanie recept lekarskich wystawionych w innym państwie członkowskim.....	30
7.4.	Europejski numer alarmowy – 112.....	30
7.5.	Karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych.....	31
7.6.	Ochrona konsularna.....	31
7.7.	Mechanizm odszkodowania dla osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych w innym państwie członkowskim.....	32
8.	UBEZPIECZENIE, PRAWA PASAŻERÓW	32
8.1.	Ubezpieczenie podróże na wypadek niewypłacalności.....	32
8.2.	Unijne prawa pasażerów.....	33
8.2.1.	Prawa pasażerów lotniczych.....	33
8.2.2.	Prawa pasażerów statków	34
8.2.3.	Prawa pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym	35
8.2.4.	Prawa pasażerów w ruchu kolejowym	36
9.	INNE KWESTIE	36
9.1.	Płatności kartami	36
9.2.	Roaming	37
9.3.	Możliwość przenoszenia usług online w zakresie treści	37
	ZAŁĄCZNIK: UNIJA ULOTKA DOTYCZĄCA OSOBISTYCH PRZESYŁEK PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, KTÓRE STANOWIĄ CZĘŚĆ BAGAŻU OSOBISTEGO PODRÓŻNYCH	39

1. WPROWADZENIE

W dniu 29 marca 2017 r. Zjednoczone Królestwo złożyło notyfikację o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej zgodnie z art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE). Na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska (art. 50) w dniu 29 października 2019 r. wyraziła zgodę² na ponowne przedłużenie³ okresu przewidzianego w art. 50 ust. 3 TUE do dnia 31 stycznia 2020 r. Oznacza to, że od dnia 1 lutego 2020 r. („dzień wystąpienia”) Zjednoczone Królestwo będzie „państwem trzecim”^{4 5}.

Przygotowania do wystąpienia mają znaczenie nie tylko dla UE i władz krajowych, lecz również dla podmiotów prywatnych.

W związku z niepewnością dotyczącą ratyfikacji umowy o wystąpieniu⁶, osobom planującym podróż (w celach prywatnych lub biznesowych) ze Zjednoczonego Królestwa do UE (i vice versa) w dniu wystąpienia lub w późniejszym terminie oraz przedsiębiorstwom świadczącym usługi związane z takimi podróżami (organizatorom podróży, biurom podróży, wypożyczalniom samochodów, organizatorom targów, przedsiębiorstwom transportowym itp.) przypomina się o skutkach prawnych, które trzeba będzie uwzględnić w sytuacji, gdy Zjednoczone Królestwo stanie się państwem trzecim.

Z zastrzeżeniem okresu przejściowego przewidzianego w umowie o wystąpieniu⁷ wystąpienie Zjednoczonego Królestwa pociągnie za sobą od daty wystąpienia opisane poniżej skutki dla podróżujących ze Zjednoczonego Królestwa do UE i vice versa⁸.

² Decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/1810 przyjęta w porozumieniu ze Zjednoczonym Królestwem z dnia 29 października 2019 r. przedłużająca okres, o którym mowa w art. 50 ust. 3 TUE, Dz.U. L 278 I z 30.10.2019, s. 1.

³ Na wniosek Zjednoczonego Królestwa Rada Europejska zdecydowała wcześniej o pierwszym przedłużeniu w dniu 22 marca 2019 r. (decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/476, Dz.U. L 80 I, 22.3.2019, s. 1) i o drugim przedłużeniu w dniu 11 kwietnia 2019 r. (decyzja Rady Europejskiej (UE) 2019/584, Dz.U. L 101 z 11.4.2019, s. 1).

⁴ Państwo trzecie to państwo niebędące członkiem UE.

⁵ Ponadto jeżeli umowa o wystąpieniu zostanie ratyfikowana przez obie strony przed tą datą, wystąpienie będzie miało miejsce pierwszego dnia miesiąca następującego po zakończeniu procedur ratyfikacyjnych lub w dniu 1 lutego 2020 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

⁶ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej z Unii Europejskiej i Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej, Dz.U. C 384 I z 12.11.2019, s. 1.

⁷ Przypomina się, że aby okres przejściowy miał zastosowanie, umowa o wystąpieniu musi zostać ratyfikowana przez UE i Zjednoczone Królestwo.

⁸ Przypomina się, że w umowie o wystąpieniu między UE a Zjednoczonym Królestwem przewidziane zostaną konkretne rozwiązania dotyczące wyjątkowych okoliczności na wyspie Irlandii.

2. ODPRAWY GRANICZNE OSÓB NA GRANICY ZEWNĘTRZNEJ UE⁹ ¹⁰, TRANZYTOWA WIZA LOTNISKOWA

2.1. Odprawy przy wjeździe i przy wyjeździe

W prawie Unii¹¹ dotyczącym odpraw granicznych osób na granicy zewnętrznej UE rozróżnia się kontrole obywateli Unii i obywateli państw trzecich. Od dnia wystąpienia kontrole obywateli Zjednoczonego Królestwa przy wjeździe do strefy Schengen i wyjeździe z niej, a także przy wjeździe do państw członkowskich, w sprawie których nie zapadła jeszcze decyzja o zniesieniu kontroli na granicach wewnętrznych, ale które stosują przepisy dorobku Schengen na swoich granicach zewnętrznych, i przy wyjeździe z tych państw¹² będą się odbywały zgodnie z zasadami dotyczącymi obywateli państw trzecich¹³ ¹⁴. Oznacza to, że nie będą już oni korzystać na granicach z ułatwień przewidzianych dla obywateli Unii, obywateli państw należących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego i obywateli Szwajcarii („obywatele UE/EOG/CH”), związanych z prawem do swobodnego przemieszczania się. W szczególności obywatele Zjednoczonego Królestwa nie będą uprawnieni do korzystania z osobnych pasów ruchu przewidzianych dla obywateli UE/EOG/CH w celu dokonania odprawy na przejściach granicznych¹⁵ i będą podlegać przy wjeździe szczegółowej odprawie pod kątem spełnienia wszystkich warunków wjazdu dotyczących obywateli państw trzecich.

Odprawy przy wjeździe obywateli Zjednoczonego Królestwa będą obejmowały weryfikację¹⁶:

– posiadania ważnego dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy; dokument ten musi być ważny przez nie więcej niż dziesięć lat

⁹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/border-crossing_en.

¹⁰ Niniejsza sekcja nie ma zastosowania do podróży w obrębie wspólnej strefy podróżowania między Zjednoczonym Królestwem i Irlandią.

¹¹ Art. 8 ust. 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeksu granicznego Schengen), Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1.

¹² Bułgaria, Chorwacja, Cypr i Rumunia.

¹³ Należy zauważyć, że obywatele Zjednoczonego Królestwa, którzy są członkami rodziny obywatela Unii korzystającego ze swojego prawa do swobodnego przemieszczania się, podlegają przepisom ustanowionym w art. 5 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.

¹⁴ Należy zauważyć, że kontrole takie częściowo stosuje się już obecnie w odniesieniu do obywateli Zjednoczonego Królestwa podczas wjazdu do strefy Schengen lub wyjazdu z tej strefy.

¹⁵ Art. 10 rozporządzenia (UE) 2016/399.

¹⁶ Art. 6 rozporządzenia (UE) 2016/399.

i zachowywać ważność przez trzy miesiące po planowanej dacie wyjazdu z terytorium państw członkowskich;

Należy zauważyć, że paszporty krajowe Zjednoczonego Królestwa wydane przed dniem wystąpienia pozostają ważnymi dokumentami podróży.

– czasu trwania pobytu:

- w przypadku krótkoterminowych pobytów w strefie Schengen obywatele Zjednoczonego Królestwa będą podlegali ograniczeniom w zakresie dozwolonego okresu pobytu w strefie Schengen (maksymalnie 90 dni w okresie 180-dniowym);
- w przypadku długoterminowych pobytów zasadniczo będą potrzebowali dokumentu pobytowego lub wizy długoterminowej wydanych przez organy krajowe zgodnie z przepisami krajowymi;

– baz danych w celu sprawdzenia¹⁷:

- tożsamości i obywatelstwa obywatela państwa trzeciego oraz autentyczności i ważności dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy, w szczególności:
- czy dokonano wpisu w Systemie Informacyjnym Schengen (SIS) do celów odmowy wjazdu, oraz sprawdzenia pod kątem potencjalnych zagrożeń dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, zdrowia publicznego i stosunków międzynarodowych;

– celu (np. turystyka lub praca) oraz warunków planowanego pobytu (np. zakwaterowanie, podróże wewnętrzne);

– posiadania wystarczających środków utrzymania (tj. środków wystarczających na pokrycie kosztów planowanego pobytu i podróży powrotnej).

W ramach swoich działań awaryjnych na wypadek brexitu bez porozumienia UE zwolniła obywateli Zjednoczonego Królestwa z wymogu posiadania wizy krótkoterminowej („wizy Schengen”)^{18 19} przy przekraczaniu granic zewnętrznych,

¹⁷ Należy zauważyć, że możliwość czasowego odstępstwa – z zastrzeżeniem pewnych warunków – od zasady systematycznych odpraw z wykorzystaniem odpowiednich baz danych na niektórych lądowych i morskich przejściach granicznych nie ma zastosowania do obywateli państw trzecich (art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2016/399).

¹⁸ Art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) 2016/399.

¹⁹ Odnosnie obywateli państw trzecich, którzy podlegają obowiązkowi wizowemu przy wjeździe do państwa EU-27, a którzy są członkami rodziny obywatela UE, zobacz poniżej, sekcja 2.2.

w przypadku gdy planowany okres pobytu w strefie Schengen wynosi 90 dni w okresie 180-dniowym²⁰. Zgodnie z zasadą wzajemności wizowej stałe zwolnienie z wymogu posiadania wizy Schengen będzie związane z wymogiem, aby obywatele wszystkich państw członkowskich UE byli w równym stopniu zwolnieni z wymogu posiadania wizy krótkoterminowej Zjednoczonego Królestwa.

Zaleca się podróżnym, aby przed podróżą do UE sprawdzili ważność dokumentów podróży i upewnili się, czy spełniają wszystkie powyższe warunki. Niespełnienie któregokolwiek z warunków wjazdu może skutkować²¹ odmową wjazdu zgodnie z procedurą określoną w prawie Unii w odniesieniu do obywateli państw trzecich²².

Odprawy przy wyjeździe obejmują weryfikację:

- posiadania ważnego dokumentu podróży uprawniającego do przekroczenia granicy zewnętrznej;
- czy dana osoba nie przekroczyła maksymalnego czasu pobytu na terytorium państw członkowskich;
- odpowiednich baz danych, podobnie jak w przypadku odprawy przy wjeździe.

Od dnia wystąpienia podróży powinni liczyć się z opóźnieniami w punktach kontroli granicznej, szczególnie tych o dużym nasileniu ruchu (dworce kolejowe Eurostar, dworce Eurotunnel Le Shuttle w Calais i Folkestone, porty nad kanałem La Manche itp.).

2.2. Wymogi UE w zakresie obowiązku wizowego dla członków rodzin, niebędących obywatelami UE

2.2.1. Członkowie rodzin obywateli UE-27 mieszkających w Zjednoczonym Królestwie, niebędący obywatelami UE.

Prawo Unii daje obywatelom UE prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, którego są obywatelami. Prawo to obejmuje niebędących obywatelami UE członków rodzin, którzy towarzyszą obywatelowi UE lub do niego dołączają w przyjmującym państwie

²⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/592 z dnia 10 kwietnia 2019 r. zmieniające rozporządzenie (UE) 2018/1806 wymieniające państwa trzecie, których obywatele muszą posiadać wizy podczas przekraczania granic zewnętrznych, oraz te, których obywatele są zwolnieni z tego wymogu, w związku z wystąpieniem Zjednoczonego Królestwa z Unii, Dz.U. L 103I z 12.4.2019, s. 1

²¹ W rozporządzeniu (UE) 2016/399 przewidziano pewne ograniczone wyjątki, w przypadku których pomimo niespełnienia warunków wjazdu obywatel państwa trzeciego może otrzymać zgodę na wjazd.

²² Art. 14 rozporządzenia (UE) 2016/399.

członkowskim²³. Prawo pobytu takich niebędących obywatelami UE członków rodzin w przyjmującym państwie członkowskim zostaje stwierdzone poprzez wydanie karty pobytowej²⁴.

Niebędący obywatelami UE członkowie rodzin, którzy posiadają ważną kartę pobytową wydaną przez państwo członkowskie, są zwolnieni z wymogu posiadania wizy wjazdowej podczas podróży do innego państwa członkowskiego UE²⁵.

Od dnia wystąpienia karty pobytowe wydane przez Zjednoczone Królestwo niebędącym obywatelami UE członkom rodzin obywateli UE-27, którzy mieszkają w Zjednoczonym Królestwie, nie będą już zwalniały niebędących obywatelami UE członków rodzin z obowiązku uzyskania wizy przy wjeździe do UE-27. W związku z tym członkowie rodzin niebędący obywatelami UE będą musieli składać wniosek o wizę wjazdową w konsulacie państwa członkowskiego UE-27 będącego głównym celem podróży.

W przypadku podróży do państwa członkowskiego UE-27 innego niż państwo członkowskie, którego obywatelstwo posiada dany obywatel UE, niebędący obywatelami UE członkowie rodzin będą jednak nadal korzystać z dyrektywy w sprawie swobodnego przemieszczania się i z ułatwień wizowych²⁶. Mają oni prawo do otrzymania wizy nieodpłatnie, tak szybko jak to jest możliwe oraz na podstawie procedury przyspieszonej. Państwo członkowskie wydające wizę może wymagać od niebędących obywatelami UE członków rodzin okazania jedynie ważnego paszportu, dokumentu poświadczającego istnienie więzi rodzinnej i dowodu, że obywatel UE korzysta (lub będzie korzystał) z prawa do swobodnego przemieszczania się w tym państwie członkowskim.

W przypadku podróży do państwa członkowskiego UE-27, którego obywatelem jest obywatel UE, obowiązują ogólne warunki wjazdu i warunki wizowe określone w kodeksie granicznym Schengen i w rozporządzeniu (WE) nr 810/2009²⁷, mające zastosowanie do obywateli państw trzecich.

²³ Art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich (dyrektywa w sprawie swobodnego przemieszczania się), Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77.

²⁴ Art. 10 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE.

²⁵ Art. 5 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

²⁶ Art. 5 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

²⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen), Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1, oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy), Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1.

2.2.2. *Niebędący obywatelami UE członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa mieszkających w Zjednoczonym Królestwie*

Prawo Unii daje obywatelom UE prawo do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państwa członkowskiego innego niż państwo, którego są obywatelami. Prawo to obejmuje członków rodzin niebędących obywatelami UE, którzy towarzyszą obywatelowi UE lub do niego dołączają w przyjmującym państwie członkowskim²⁸. Państwa członkowskie mogą wymagać od niebędących obywatelami UE członków rodzin obywateli UE, którzy korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się, aby uzyskali wizę wjazdową²⁹. Chodzi w tym przypadku o wizę krótkoterminową na mocy rozporządzenia (WE) nr 810/2009.

Do dnia wystąpienia Zjednoczonego Królestwa z UE niebędący obywatelami UE członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa w dalszym ciągu korzystają z dyrektywy w sprawie swobodnego przemieszczania się i z ułatwień wizowych³⁰. Mają oni prawo do otrzymania wizy nieodpłatnie, tak szybko jak to jest możliwe oraz na podstawie procedury przyśpieszonej. Państwo członkowskie wydające wizę może wymagać od niebędących obywatelami UE członków rodzin okazania jedynie ważnego paszportu, dokumentu poświadczającego istnienie więzi rodzinnej i dowodu, że obywatel UE korzysta (lub będzie korzystał) z prawa do swobodnego przemieszczania się w tym państwie członkowskim.

Od dnia wystąpienia powyższe ułatwienia nie będą już miały zastosowania do niebędących obywatelami UE członków rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa – ani w odniesieniu do wydawania wiz, ani do kontroli granicznych. Oznacza to, że członkowie rodzin niebędący obywatelami UE będą musieli spełnić wszystkie wymogi określone w rozporządzeniu (WE) nr 810/2009 i kodeksie granicznym Schengen odnoszące się do obywateli państw trzecich. Od obywateli państw trzecich zasadniczo wymaga się przedstawienia dokumentów potwierdzających, że spełniają te warunki (np. dokumenty uzupełniające dotyczące zakwaterowania, zatrudnienia lub wystarczających środków utrzymania, zaproszenie lub bilet powrotny, dokumenty potwierdzające sytuację gospodarczą członka rodziny w państwie zamieszkania lub rzeczywisty zamiar opuszczenia terytorium państwa członkowskiego przed upływem terminu ważności wizy). Maksymalna długość dozwolonego pobytu zostanie ograniczona do 90 dni w ciągu 180-dniowego okresu, licząc od dnia wystąpienia³¹.

²⁸ Art. 3 ust. 1 dyrektywy 2004/38/WE.

²⁹ Art. 5 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

³⁰ Art. 5 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

³¹ Art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2016/399 i art. 2 pkt 2 lit. a) rozporządzenia (WE) nr 810/2009.

Niebędący obywatelami UE członkowie rodzin obywateli Zjednoczonego Królestwa będą mogli nadal korzystać z wiz wydanych przez państwa członkowskie UE-27 przed dniem wystąpienia, będą musieli jednak dodatkowo spełniać warunki wjazdu mające zastosowanie do obywateli państw trzecich. Na granicy organy krajowe mogą poprosić posiadaczy wizy o okazanie dokumentów potwierdzających, że spełniają oni warunki wjazdu mające zastosowanie do obywateli państw trzecich. Jeżeli niebędący obywatelami UE członkowie rodzin nie będą w stanie udowodnić na granicy, że spełniają te warunki, można odmówić im wjazdu, a ich wiza może zostać cofnięta³².

W przypadku gdy niebędący obywatelem UE członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa ubiega się o wizę na podróż **rozpoczynającą się przed dniem wystąpienia, ale kończącą się po tym dniu**, państwa członkowskie mogą wymagać od niebędącego obywatelem UE członka rodziny przedłożenia dowodu, że w okresie następującym od dnia wystąpienia spełni on warunki wjazdu mające zastosowanie do obywateli państw trzecich³³.

Jeżeli niebędący obywatelem UE członek rodziny obywatela Zjednoczonego Królestwa planuje podróż rozpoczynającą się **w dniu wystąpienia** lub później i nie posiada jeszcze wizy, musi złożyć wniosek o wizę krótkoterminową na zasadach ogólnych mających zastosowanie do obywateli państw trzecich zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 810/2009.

W przypadku wniosków złożonych przed dniem wystąpienia państwo członkowskie wydaje wizę nieodpłatnie³⁴.

2.3. Tranzytowa wiza lotniskowa³⁵

Przepisy prawa Unii dotyczące wiz³⁶ wymagają od niektórych obywateli państw trzecich³⁷ posiadania wizy lotniskowej w przypadku tranzytu przez międzynarodową strefę tranzytową portów lotniczych znajdujących się w UE (z wyjątkiem Irlandii i Zjednoczonego Królestwa) oraz w państwach

³² Art. 34 rozporządzenia (WE) nr 810/2009.

³³ Art. 21 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 810/2009.

³⁴ Art. 5 ust. 2 dyrektywy 2004/38/WE.

³⁵ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/borders-and-visas/visa-policy/apply_for_a_visa_en

³⁶ Art. 3 rozporządzenia (WE) nr 810/2009.

³⁷ Załącznik IV do rozporządzenia (WE) nr 810/2009 – Afganistan, Bangladesz, Demokratyczna Republika Konga, Erytrea, Etiopia, Ghana, Iran, Irak, Nigeria, Pakistan, Somalia i Sri Lanka. Zgodnie z kodeksem wizowym państwa członkowskie mogą również wprowadzić krajowe wymogi w zakresie tranzytowych wiz lotniskowych. Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/home-affairs/sites/homeaffairs/files/annex_7b_atv-national_lists_en.pdf.

stowarzyszonych w ramach Schengen (Islandii, Liechtensteinie³⁸, Norwegii i Szwajcarii) bez wjazdu na terytorium tych państw. Dotyczy to na przykład podróży lotniczej między dwoma miejscami znajdującymi się poza UE i strefą Schengen z przesiadką w porcie lotniczym znajdującym się w UE (z wyjątkiem Irlandii i Zjednoczonego Królestwa) lub w państwach stowarzyszonych w ramach Schengen. Wymóg posiadania tranzytowej wizy lotniskowej ma zastosowanie do tych obywateli państw trzecich, którzy podczas podróży z państwa trzeciego do Zjednoczonego Królestwa i *vice versa* przechodzą przez międzynarodową strefę tranzytową portów lotniczych znajdujących się w UE (z wyjątkiem Irlandii) lub w państwach stowarzyszonych w ramach Schengen. W kodeksie wizowym określono pewne wyjątki od tego wymogu, na przykład w odniesieniu do obywateli państw trzecich posiadających ważne wize lub dokumenty pobytowe wydane przez państwo członkowskie, posiadaczy paszportów dyplomatycznych oraz posiadaczy ważnych wiz lub dokumentów pobytowych niektórych państw trzecich (np. Kanady, Japonii i Stanów Zjednoczonych).

Od dnia wystąpienia ważny dokument pobytowy ani wiza wydane przez Zjednoczone Królestwo **nie zwalnia** obywateli tych państw trzecich z obowiązku posiadania tranzytowej wizy lotniskowej.

Obywatelom, których to dotyczy, przechodzącym przez międzynarodową strefę tranzytową portów lotniczych znajdujących się w państwach członkowskich UE-27 (z wyjątkiem Irlandii) oraz w państwach stowarzyszonych w ramach Schengen (Islandii, Norwegii i Szwajcarii) podczas podróży między Zjednoczonym Królestwem a innym państwem trzecim po dniu wystąpienia, zaleca się złożenie wniosku o wydanie tranzytowej wizy lotniskowej oraz o podjęcie niezbędnych kroków z odpowiednim wyprzedzeniem przed planowaną podróżą.

3. KONTROLE CELNE

Od dnia wystąpienia towary przywożone na obszar celny UE ze Zjednoczonego Królestwa podlegają dozorowi celnemu i mogą podlegać kontrolom celnym zgodnie z unijnym prawem celnym^{39 40}.

Bagaż i inne towary przewożone przez podróżnych wjeżdżających do UE ze Zjednoczonego Królestwa lub na tych podróżnych będą podlegały kontrolom celnym⁴¹. Rzeczy osobiste podróżnych i niektóre inne przedmioty są objęte zwolnieniami (zob. sekcja 4.1 poniżej).

³⁸ W Liechtensteinie nie znajduje się port lotniczy.

³⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiające unijny kodeks celny (Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

⁴⁰ Zasady przedstawione w niniejszej sekcji będą mieć zastosowanie również do towarów wprowadzanych na obszar celny UE z **Wysp Normandzkich i Wyspy Man** (art. 4 ust. 1 tiret ostatnie rozporządzenia (UE) nr 952/2013).

⁴¹ Art. 46 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 952/2013.

W szczególności towary przeznaczone do wprowadzenia na rynek Unii lub przeznaczone do osobistego użytku lub konsumpcji na obszarze celnym Unii muszą zostać zgłoszone do dopuszczenia do obrotu. Więcej informacji można znaleźć na stronie: https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/travelling/travelling-europe-what-dohave-know_en

Towary przywożone tymczasowo można zgłosić do procedury odprawy czasowej. W tym celu można wykorzystać karnety ATA. Karnety ATA są międzynarodowymi dokumentami celnymi umożliwiającymi bezcłowy i zwolniony z podatku tymczasowy wywóz i przywóz towarów przez okres do jednego roku. Więcej informacji można znaleźć na stronie: <https://iccwbo.org/resources-for-business/ata-carnet/>

4. NALEŻNOŚCI CELNE, VAT I AKCYZA⁴²

4.1. Zwolnienie z należności celnych, VAT i akcyzy

Podróżni wjeżdżający do UE ze Zjednoczonego Królestwa, przywożący towary w swoich bagażach lub w inny sposób, są uprawnieni do zwolnień z należności celnych (co oznacza zwolnienie towarów z należności celnych przywozowych i VAT, a w stosownych przypadkach również z akcyzy). Towary, których to dotyczy, i odnośne zwolnienia można znaleźć pod adresem:

https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/travelling/entering-eu_en.

Zaleca się, aby podróżni zapoznali się z zasadami dotyczącymi zwolnień z należności celnych i przechodzili przez zielone wyjścia celne („zielony korytarz”) tylko wówczas, jeżeli nie posiadają więcej niż maksymalne dozwolone ilości. W pozostałych przypadkach powinni korzystać z czerwonego wyjścia („czerwony korytarz”) i składać zgłoszenie celne.

⁴² W odniesieniu do **należności celnych** zasady przedstawione w niniejszej sekcji będą miały zastosowanie od dnia wystąpienia również do towarów wprowadzanych na obszar celnym UE z **Wyspy Man i Wysp Normandzkich** (art. 4 ust. 1 tiret ostatnie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 952/2013 z dnia 9 października 2013 r. ustanawiającego unijny kodeks celny, Dz.U. L 269 z 10.10.2013, s. 1).

W odniesieniu do **VAT** zasady przedstawione w niniejszej sekcji będą miały zastosowanie od dnia wystąpienia również do towarów wprowadzanych na obszar VAT UE z **Wyspy Man** i vice versa (art. 7 ust. 2 dyrektywy Rady 2006/112/WE z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej, Dz.U. L 347 z 11.12.2006, s. 1) (Wyspy Normandzkie już dzisiaj nie są częścią obszaru VAT UE – art. 6 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2006/112/WE).

W odniesieniu do **akcyzy** zasady przedstawione w niniejszej sekcji będą miały zastosowanie od dnia wystąpienia również do towarów wprowadzanych na obszar Unii objęty akcyzą z **Wyspy Man** (art. 6 ust. 2 lit. d) dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, Dz.U. L 9 z 14.1.2009, s. 12) (Wyspy Normandzkie już dzisiaj nie są częścią obszaru UE objętego akcyzą, art. 5 ust. 2 lit. d) dyrektywy 2008/118/WE).

4.2. Zwroty VAT za towary zakupione w UE⁴³

Odwiedzający spoza UE mają prawo do zwrotu VAT zapłaconego od towarów, które nabyli podczas pobytu w UE, pod warunkiem że przy wyjeździe z UE podczas odprawy celnej przedstawią te towary wraz z dokumentami wymaganymi do zwrotu VAT.

[Przewodnik dotyczący zwrotu VAT dla odwiedzających UE](#)

5. ZAKAZY I OGRANICZENIA

W prawie Unii zakazuje się wprowadzania lub przywozu niektórych towarów do UE i ogranicza takie wprowadzanie lub przywóz m.in. ze względu na ochronę zdrowia ludzi, zwierząt i roślin, ochronę środowiska lub ochronę narodowych dóbr kultury.

Od dnia wystąpienia powyższe zakazy i ograniczenia będą miały zastosowanie do towarów, które są przywożone do UE ze Zjednoczonego Królestwa lub są wywożone z UE do Zjednoczonego Królestwa⁴⁴.

Chociaż większość zakazów i ograniczeń prawnych lub faktycznych dotyczy jedynie podmiotów zajmujących się handlem zawodowo⁴⁵, niektóre z nich dotyczą również indywidualnych podróżnych:

5.1. Towarzyszące zwierzęta domowe⁴⁶

W prawie Unii⁴⁷ określono zasady przemieszczania o charakterze niehandlowym psów, kotów i fretek domowych (zwanym dalej „zwierzętami

⁴³ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE zawiera w art. 51 ust. 3 reguły, które stosowałyby się do zwrotu VAT w odniesieniu do transakcji przeprowadzonych przed końcem okresu przejściowego w sytuacjach, w których przed upływem okresu przejściowego podatnik nie mógłby złożyć wniosku o zwrot VAT lub państwo jego miejsca zamieszkania nie mogłoby przekazać tego wniosku.

⁴⁴ Umowa pomiędzy Zjednoczonym Królestwem zawiera w art. 47 ust. 1 zasady dotyczące przepływu towarów, który zaczęłyby się przed końcem okresu przejściowego a zakończyłyby się po końcu tego okresu.

⁴⁵ Na przykład zakazy i ograniczenia dotyczące odpadów lub niektórych produktów chemicznych (aby uzyskać więcej informacji, zob. „Zawiadomienie dla zainteresowanych stron – wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE a przepisy UE w dziedzinie pozwoleń na przywóz/wywóz niektórych towarów” pod adresem https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_pl).

⁴⁶ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement_en.

⁴⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 z dnia 12 czerwca 2013 r. w sprawie przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych, Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 1.

domowymi⁴⁸), które towarzyszą podróżnym przyjeżdżającym z państw trzecich^{49 50}.

5.1.1. Przemieszczanie o charakterze niehandlowym do UE-27 zwierząt domowych towarzyszących właścicielowi zamieszkującemu w Zjednoczonym Królestwie

Począwszy od dnia wystąpienia „unijny paszport zwierzęcia domowego”⁵¹ wydany przed dniem wystąpienia właścicielowi zwierzęcia domowego zamieszkującemu w Zjednoczonym Królestwie nie będzie już ważnym dokumentem na potrzeby podróży ze zwierzętami domowymi ze Zjednoczonego Królestwa do któregośkolwiek państwa członkowskiego UE-27.

Wymogi obowiązujące od dnia wystąpienia w odniesieniu do zwierząt domowych towarzyszących podróżnym przybywającym ze Zjednoczonego Królestwa będą również zależały od tego, czy Zjednoczone Królestwo będzie figurować od tego dnia w wykazie jako państwo trzecie zapewniające pewne gwarancje dotyczące zdrowia zwierząt. Zainteresowanym podróżnym zaleca się, aby z odpowiednim wyprzedzeniem przed planowaną podróżą ze Zjednoczonego Królestwa do UE dowiedzieli się, czy Zjednoczone Królestwo figuruje w wykazie, w celu ustalenia, jakie wymogi mają zastosowanie. Wykazy przyjęte przez UE są publikowane na stronie: https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/listing_en.

⁴⁸ Należy zauważyć, że obecnie żywe ptaki domowe towarzyszące podróżnym wjeżdżającym do UE muszą posiadać świadectwo weterynaryjne zaświadczające o spełnieniu jednego z poniższych wymogów: 30-dniowego okresu izolacji przed wyjazdem w państwie trzecim lub 10-dniowego okresu izolacji z badaniami w kierunku grypy ptaków, lub kwarantanny po przywozie w państwie członkowskim przeznaczenia, lub szczepienia przeciw grypie ptaków. (Decyzja Komisji 2007/25/WE z dnia 22 grudnia 2006 r. dotycząca niektórych środków ochronnych w odniesieniu do wysoce zjadliwej grypy ptaków oraz przemieszczania do Wspólnoty ptaków domowych towarzyszących swoim właścicielom (Dz.U. L 8 z 13.1.2007, s. 29)).

Ponadto w odniesieniu do żywych ptaków domowych mogą obowiązywać wymogi dotyczące wprowadzania okazów gatunków zagrożonych (zob. sekcja 5.6 poniżej).

⁴⁹ Umowa między Zjednoczonym Królestwem a UE zawiera w art. 41 ust. 4 zasady dotyczące przepływu żywych zwierząt, których przemieszczanie trwałoby po zakończeniu okresu przejściowego.

⁵⁰ Od dnia wystąpienia przepisy te będą miały również zastosowanie do przemieszczania o charakterze niehandlowym zwierząt domowych z **Wysp Normandzkich i Wyspy Man** (rozporządzenie Rady (EWG) nr 706/73 z dnia 12 marca 1973 r. dotyczące uzgodnień wspólnotowych mających zastosowanie do Wysp Normandzkich oraz wyspy Man w zakresie handlu produktami rolnymi, Dz.U. L 68 z 15.3.1973, s. 1).

⁵¹ Wzór paszportu zwierzęcia domowego określony w części 1 załącznika III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 577/2013 z dnia 28 czerwca 2013 r. w sprawie wzorów dokumentów identyfikacyjnych dla przemieszczania o charakterze niehandlowym psów, kotów i fretek, ustanowienia wykazów terytoriów i państw trzecich oraz formatu, szaty graficznej i wymogów językowych dotyczących oświadczeń potwierdzających spełnienie określonych warunków przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 (Dz.U. L 178 z 28.6.2013, s. 109).

- 5.1.1.1. Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 576/2013⁵²

Zwierzęta domowe przemieszczane do UE-27 począwszy od dnia wystąpienia będą musiały być zaopatrzone w należycie wypełniony paszport zwierzęcia domowego państwa trzeciego, którego wzór został przyjęty przez Komisję⁵³. Paszport ten musi potwierdzać ważne szczepienie przeciwko wścieklicznie^{54 55}.

Ponadto przed wjazdem na terytorium Finlandii, Irlandii lub Malty psy domowe będą musiały zostać poddane leczeniu przeciwko *Echinococcus multilocularis*, które to leczenie musi zostać poświadczane przez przeprowadzającego je lekarza weterynarii w paszporcie zwierzęcia⁵⁶.

- 5.1.1.2. Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 576/2013⁵⁷

Świadectwo zdrowia zwierząt wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii będzie wymagane przy każdym wjeździe towarzyszącego zwierzęcia domowego i pozostanie ważne w odniesieniu do przemieszczania zwierząt domowych na terytorium państw członkowskich UE-27 jedynie przez okres czterech miesięcy⁵⁸. Świadectwo to musi potwierdzać ważne szczepienie przeciwko wścieklicznie^{59 60}.

⁵² Zob. część 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁵³ Część 3 załącznika III do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁵⁴ Załącznik III do rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

⁵⁵ Poprzedni unijny paszport zwierzęcia domowego wydany przed dniem wystąpienia właścicielowi zwierzęcia domowego zamieszkującemu w Zjednoczonym Królestwie może po tym dniu służyć jako dokumentacja potwierdzająca ważność szczepienia.

⁵⁶ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2018/772 z dnia 21 listopada 2017 r. uzupełniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 576/2013 w odniesieniu do profilaktycznych środków zdrowotnych w celu zwalczania zarażenia *Echinococcus multilocularis* u psów, Dz.U. L 130 z 28.5.2018, s. 1.

⁵⁷ Zob. część 2 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁵⁸ Nota b) w załączniku IV do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁵⁹ Załącznik III do rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

⁶⁰ Poprzedni unijny paszport zwierzęcia domowego wydany przed dniem wystąpienia właścicielowi zwierzęcia domowego zamieszkującemu w Zjednoczonym Królestwie może po tym dniu służyć jako dokumentacja potwierdzająca ważność szczepienia.

Ponadto przed wjazdem na terytorium Finlandii, Irlandii lub Malty psy domowe będą musiały zostać poddane leczeniu przeciwko *Echinococcus multilocularis*, które to leczenie musi zostać poświadczone przez przeprowadzającego je lekarza weterynarii w paszporcie zwierzęcia⁶¹.

Począwszy od dnia wystąpienia zwierzęta domowe wwożone do UE-27 będą musiały zostać przedstawione w wyznaczonym punkcie wjazdu podróżnych⁶² w celu poddania ich niezbędnym kontrolom zgodności⁶³.

5.1.1.3. Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję

Zastosowanie mają takie same warunki jak określone w pkt 5.1.1.2. Świadczenie, o którym mowa w pkt 5.1.1.2, musi jednak również poświadczać ważne badanie poziomu przeciwciał przeciwko wściekliznie metodą miareczkowania⁶⁴. Badanie to musi zostać przeprowadzone w laboratorium zatwierdzonym przez UE lub w laboratorium zatwierdzonym przez jedno z państw członkowskich UE-27⁶⁵ na próbce pobranej nie wcześniej niż 30 dni po szczepieniu i nie później niż trzy miesiące przed przemieszczeniem.

5.1.2. *Przemieszczenia o charakterze niehandlowym do UE-27 zwierząt domowych towarzyszących właścicielowi zamieszkującemu w państwie członkowskim UE-27 i powracającemu ze Zjednoczonego Królestwa po czasowym przemieszczeniu do Zjednoczonego Królestwa*

Wymogi obowiązujące od dnia wystąpienia w odniesieniu do zwierząt domowych towarzyszących podróżnym przybywającym ze Zjednoczonego Królestwa będą również zależały od tego, czy Zjednoczone Królestwo będzie figurować od tego dnia w wykazie jako państwo trzecie zapewniające pewne gwarancje dotyczące zdrowia zwierząt. Zainteresowanym podróżnym zaleca się, aby z odpowiednim wyprzedzeniem przed planowaną podróżą ze Zjednoczonego Królestwa do UE dowiedzieli się, czy Zjednoczone Królestwo figuruje w wykazie, w celu ustalenia, jakie wymogi mają zastosowanie. Wykazy przyjęte przez UE są publikowane na stronie:

⁶¹ Rozporządzenie delegowane (UE) 2018/772.

⁶² https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en

⁶³ Art. 34 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

⁶⁴ Załącznik IV do rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

⁶⁵ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/approved-labs_en

- 5.1.2.1. Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 576/2013⁶⁶

Zwierzęta domowe przemieszczane do UE-27 będą musiały być zaopatrzone w należycie wypełniony unijny paszport zwierzęcia domowego. Paszport ten musi potwierdzać ważne szczepienie przeciwko wściekliźnie.

Ponadto przed wjazdem na terytorium Finlandii, Irlandii lub Malty psy domowe będą musiały zostać poddane leczeniu przeciwko *Echinococcus multilocularis*, które to leczenie musi zostać poświadczone przez przeprowadzającego je lekarza weterynarii w paszporcie zwierzęcia⁶⁷.

- 5.1.2.2. Jeżeli Zjednoczone Królestwo będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 576/2013⁶⁸

Zastosowanie mają takie same warunki jak określone w pkt 5.1.2.1.

Ponadto począwszy od dnia wystąpienia zwierzęta domowe wwożone do UE-27 będą musiały zostać przedstawione w wyznaczonym punkcie wjazdu podróży⁶⁹ w celu poddania ich niezbędnym kontrolom zgodności⁷⁰.

- 5.1.2.3. Jeżeli Zjednoczone Królestwo nie będzie figurować w wykazie przyjętym przez Komisję

Zastosowanie mają takie same warunki jak określone w pkt 5.1.2.1.

Ponadto zwierzęta domowe muszą mieć ważne badanie poziomu przeciwciał przeciwko wściekliźnie metodą miareczkowania zgodnie z załącznikiem IV do

⁶⁶ Zob. część 1 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁶⁷ Rozporządzenie delegowane (UE) 2018/772.

⁶⁸ Zob. część 2 załącznika II do rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 577/2013.

⁶⁹ https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en

⁷⁰ Art. 34 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

rozporządzenia (UE) nr 576/2013. Badanie musi zostać przeprowadzone w zatwierdzonym laboratorium⁷¹

– przed przemieszczeniem do Zjednoczonego Królestwa na próbce pobranej nie wcześniej niż 30 dni po szczepieniu i udokumentowanej w paszporcie zwierzęcia domowego albo

– w Zjednoczonym Królestwie na próbce pobranej nie wcześniej niż 30 dni po szczepieniu i nie później niż trzy miesiące przed powrotem do państw członkowskich UE-27 i udokumentowanej w świadectwie zdrowia zwierzęcia wystawionym przez urzędowego lekarza weterynarii w Zjednoczonym Królestwie na podstawie dokumentacji potwierdzającej z laboratorium.

Począwszy od dnia wystąpienia zwierzęta domowe wwożone do UE-27 będą musiały zostać przedstawione w wyznaczonym punkcie wjazdu podróżnych⁷² w celu poddania ich niezbędnym kontrolom zgodności⁷³.

⁷¹ Rozporządzenie delegowane (UE) 2018/772.

⁷² https://ec.europa.eu/food/animals/pet-movement/eu-legislation/non-commercial-non-eu/tpe_en

⁷³ Art. 34 rozporządzenia (UE) nr 576/2013.

5.2. Rośliny i produkty roślinne⁷⁴

W prawie Unii⁷⁵ zakazuje się wprowadzania do Unii niektórych roślin, produktów roślinnych i innych przedmiotów ze względu na stwarzane przez nie ryzyko fitosanitarne. Wśród przykładów można wymienić winorośl lub rośliny cytrusowe do sadzenia, sadzeniaki ziemniaka czy glebę. Zakazy te mają również zastosowanie w przypadkach, gdy rośliny, produkty roślinne i inne produkty są wwożone przez podróżnych^{76 77}.

Od dnia wystąpienia zakazy te mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa⁷⁸.

Zainteresowanym podróżnym zaleca się, aby przed podróżą dowiedzieli się, jaki jest dokładny zakres tych zakazów.

5.3. Osobiste przesyłki produktów pochodzenia zwierzęcego⁷⁹

Prawo Unii⁸⁰ zakazuje wprowadzania do UE niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego, w przypadku gdy stanowią one część bagażu

⁷⁴ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
https://ec.europa.eu/food/animals/animalproducts/personal_imports_en.

⁷⁵ Art. 4 w związku z częścią A załącznika III do dyrektywy Rady 2000/29/WE z dnia 8 maja 2000 r. w sprawie środków ochronnych przed wprowadzaniem do Wspólnoty organizmów szkodliwych dla roślin lub produktów roślinnych i przed ich rozprzestrzenianiem się we Wspólnocie, Dz.U. L 169 z 10.7.2000, s. 1.

⁷⁶ W prawie Unii ustanowiono również pewne wymogi dotyczące wprowadzania do Unii niektórych roślin, produktów roślinnych lub innych produktów. Wymogi te nie mają jednak zastosowania do niewielkich ilości, zob. art. 5 ust. 4 dyrektywy 2000/29/WE.

⁷⁷ Od dnia 14 grudnia 2019 r. będą mieć zastosowanie nowe przepisy UE. Zgodnie z tymi przepisami wszystkie zakazy lub wymogi dotyczące przywozu roślin i innych towarów z państw trzecich mają również zastosowanie do roślin i innych towarów wwożonych przez podróżnych. Niewielkie ilości konkretnych roślin i innych towarów będą jednak mogły być wprowadzane bez świadectwa fitosanitarnego, o ile zostanie to uregulowane aktem wykonawczym Komisji, który ma zostać przyjęty w przyszłości; zob. art. 75 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2031 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie środków ochronnych przeciwko agrofagom roślin, Dz.U. L 317 z 23.11.2016, s. 4.

⁷⁸ Od dnia wystąpienia przepisy te mają zastosowanie również do osobistych przesyłek podróżnych z Wysp Normandzkich i Wyspy Man (rozporządzenie Rady (EWG) nr 706/73 z dnia 12 marca 1973 r. dotyczące uzgodnień wspólnotowych mających zastosowanie do Wysp Normandzkich oraz wyspy Man w zakresie handlu produktami rolnymi, Dz.U. L 68 z 15.3.1973, s. 1).

⁷⁹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
https://ec.europa.eu/food/animals/animalproducts/personal_imports_en.

⁸⁰ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 206/2009 z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie wprowadzania do Wspólnoty osobistych przesyłek produktów pochodzenia zwierzęcego, Dz.U. L 77 z 24.3.2009, s. 1.

osobistego podróży⁸¹. Dotyczy to na przykład mięsa i mleka oraz wytwarzanych z nich produktów, takich jak szynka i ser. Przewidziano wyjątki na przykład w odniesieniu do pewnych ilości mleka początkowego w proszku, żywności dla niemowląt oraz specjalnej żywności i specjalnej przetworzonej karmy dla zwierząt domowych wymaganej ze względów medycznych.

Od dnia wystąpienia zakazy te mają zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa⁸².

Komisja przyjęła⁸³ „ulotkę” (w załączniku), w której określono szczegółowe zasady, jak również wyjątki, na przykład do celów medycznych lub żywieniowych.

5.4. Środki pieniężne⁸⁴

Zgodnie z prawem Unii osoby wjeżdżające do UE lub wyjeżdżające z UE i przewożące środki pieniężne o wartości 10 000 EUR lub wyższej (lub równoważność tej kwoty w innych walutach) w gotówce lub w zbywalnych papierach na okaziciela (aktywach łatwo wymiernych, takich jak czek wystawione na osobę trzecią) są zobowiązane do zgłoszenia tej kwoty organom celnym państwa członkowskiego, przez które wjeżdżają do UE lub wyjeżdżają z UE⁸⁵.

Od dnia wystąpienia obowiązek ten ma zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa.

Na mocy rozporządzenia (WE) nr 1889/2005 organy celne są uprawnione do przeprowadzania kontroli osób fizycznych, ich bagażu i środków transportu oraz do zatrzymania środków pieniężnych, które nie zostały zgłoszone.

⁸¹ W tym kontekście, chociaż niekoniecznie dotyczy to bezpośrednio podróży, przypomina się, że w prawie Unii **zakazuje się przywozu do UE odpadów gastronomicznych pochodzących ze środków przewozu międzynarodowego** (art. 8 lit. f) i art. 41 ust. 2 lit. c) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1069/2009 z dnia 21 października 2009 r. określającego przepisy sanitarne dotyczące produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego, nieprzeznaczonych do spożycia przez ludzi, i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 (rozporządzenie o produktach ubocznych pochodzenia zwierzęcego), Dz.U. L 300 z 14.11.2009, s. 1). Takie odpady gastronomiczne muszą być usuwane zgodnie z art. 12 rozporządzenia (WE) nr 1069/2009 (np. przez bezpośrednie spalanie) lub muszą pozostać na pokładzie środków przewozu i zostać zwrócone do państwa trzeciego.

⁸² Od dnia wystąpienia przepisy te mają zastosowanie również do osobistych przesyłek podróży z **Wysp Normandzkich i Wyspy Man** (rozporządzenie Rady (EWG) nr 706/73 z dnia 12 marca 1973 r. dotyczące uzgodnień wspólnotowych mających zastosowanie do Wysp Normandzkich oraz wyspy Man w zakresie handlu produktami rolnymi, Dz.U. L 68 z 15.3.1973, s. 1).

⁸³ Załącznik IV do rozporządzenia (WE) nr 206/2009.

⁸⁴ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/taxation_customs/individuals/cash-controls_en.

⁸⁵ Art. 3 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1889/2005 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 października 2005 r. w sprawie kontroli środków pieniężnych wwożonych do Wspólnoty lub wywożonych ze Wspólnoty, Dz.U. L 309 z 25.11.2005, s. 9.

Podróźni muszą być świadomi, że wszystkie państwa członkowskie UE stosują kary w przypadku niedopełnienia obowiązku złożenia deklaracji, ustanowionego w rozporządzeniu (WE) nr 1889/2005.

5.5. Dobra kultury⁸⁶

Zgodnie z prawem Unii⁸⁷ na wywóz niektórych dóbr kultury (takich jak meble mające więcej niż 50 lat lub książki mające więcej niż 100 lat i o wartości ponad 50 000 EUR, mapy drukowane mające więcej niż 200 lat i o wartości ponad 15 000 EUR⁸⁸) wymagane jest pozwolenie. Wymóg ten ma zastosowanie również do indywidualnych podróźnych.

Od dnia wystąpienia obowiązków ten ma zastosowanie również do Zjednoczonego Królestwa.

Zainteresowanym podróźnym zaleca się, aby dowiedzieli się, czy towary przewożone w bagażu podlegają wymogom dotyczącym pozwolenia na wywóz.

5.6. Okazy gatunków zagrożonych⁸⁹

Prawo Unii⁹⁰ co do zasady stanowi, że osoby *podróźujące do UE z państw trzecich* mogą wprowadzać okazy gatunków zagrożonych (zwierząt lub roślin)⁹¹ na terytorium UE jedynie po uprzednim uzyskaniu zezwolenia organu CITES państwa członkowskiego przeznaczenia. Osoby *podróźujące z UE do państwa trzeciego* mogą dokonywać wywozu (lub powrotnego wywozu) takich okazów wyłącznie na podstawie uprzedniego zezwolenia organu CITES państwa członkowskiego, w którym znajdują się te okazy. Wymagane w tym celu dokumenty zależą od statusu danego gatunku (tj. od tego, jak ściśle jest on chroniony, co różni się w poszczególnych załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97) oraz od charakteru i kierunku przemieszczania (przywóz, wywóz lub powrotny wywóz).

Prawo Unii przewiduje jednak wyjątki od wymogu uzyskania zezwolenia:

- „Dobra prywatne lub stanowiące część gospodarstwa domowego”: przywóz, wywóz i powrotny wywóz „dóbr prywatnych lub stanowiących część gospodarstwa domowego” *nie wymaga*

⁸⁶ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/taxation_customs/business/customs-controls/cultural-goods_en.

⁸⁷ Art. 2 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 116/2009 z 18 grudnia 2008 r. w sprawie wywozu dóbr kultury, Dz.U. L 39 z 10.2.2009, s. 1.

⁸⁸ Zob. załącznik I do rozporządzenia (WE) nr 116/2009.

⁸⁹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: http://ec.europa.eu/environment/cites/index_en.htm.

⁹⁰ Rozporządzenie Rady (WE) nr 338/97 z dnia 9 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, Dz.U. L 61 z 3.3.1997, s. 1.

⁹¹ Gatunki zagrożone są wymienione w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97.

uprzedniego zezwolenia^{92 93}. Aby za „dobra prywatne lub stanowiące część gospodarstwa domowego” mogły zostać uznane martwe okazy lub części i produkty pochodne okazów zwierząt lub roślin, muszą zostać spełnione pewne warunki dotyczące sposobu i okoliczności transgranicznego przemieszczenia. Nie obejmuje to żywych zwierząt ani roślin. Trofea myśliwskie są na ogół również objęte tymi mniej rygorystycznymi przepisami, ale trofea myśliwskie z niektórych gatunków ściśle chronionych podlegają przepisom szczegółowym⁹⁴.

- Zwierzęta domowe: osoby podróżujące do UE i z UE ze swoimi zwierzętami domowymi, jeżeli należą one do gatunków wymienionych w załącznikach do rozporządzenia (WE) nr 338/97 (takich jak większość papug⁹⁵ oraz niektóre żółwie i koralowce), mogą ubiegać się o *świadczenie własności prywatnej*⁹⁶. Świadczenie takie można uzyskać dla legalnie nabytego żywego zwierzęcia przetrzymywanego do osobistych niehandlowych celów, jeżeli osoba podróżująca chce uniknąć konieczności ubiegania się o uprzednie zezwolenie przy każdym przekraczaniu granicy międzypaństwowej. W przypadku podróży do UE lub z UE świadectwo jest wydawane przez organ CITES państwa członkowskiego, z którego zwierzę pochodzi, lub, jeżeli zwierzę pochodzi z państwa trzeciego, przez organ CITES państwa członkowskiego, do którego zostało wprowadzone po raz pierwszy.

Od dnia wystąpienia wymóg uzyskania zezwolenia ma zastosowanie do przemieszczania takich okazów między Zjednoczonym Królestwem a UE.

W celu uzyskania bliższych informacji, proszę skonsultować „Zawiadomienie dla zainteresowanych stron – Wystąpienie Zjednoczonego Królestwa z UE a przepisy UE dotyczące handlu chronionymi gatunkami dzikiej fauny i flory”⁹⁷.

⁹² Art. 7 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 338/97.

⁹³ Art. 57, 58 i 58a rozporządzenia Komisji (WE) nr 865/2006 z dnia 4 maja 2006 r. ustanawiającego przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 w sprawie ochrony gatunków dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu nimi, Dz.U. L 166 z 19.6.2006, s. 1.

⁹⁴ Przegląd przepisów mających zastosowanie do dóbr prywatnych lub stanowiących część gospodarstwa domowego znajduje się na s. 78–79 dokumentu pt. „Reference Guide – European Wildlife Trade Regulations” (Przewodnik po unijnych przepisach dotyczących handlu gatunkami dzikiej fauny i flory), dostępnego pod adresem http://ec.europa.eu/environment/cites/legis_refguide_en.htm.

⁹⁵ Należy zwrócić uwagę, że kwestia ta jest odrębna od wymogów weterynaryjnych (zob. sekcja 5.1 powyżej).

⁹⁶ Rozdział VIII rozporządzenia (WE) nr 865/2006.

⁹⁷ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/trade_in_protected_species_pl.pdf.

Zainteresowanym podróżnym zaleca się skontaktowanie się z organami CITES⁹⁸ państwa członkowskiego przeznaczenia (w przypadku przywozu) lub miejsca, w którym znajduje się okaz (w przypadku wywozu lub powrotnego wywozu), w celu złożenia wniosku i uzyskania niezbędnych uprzednich zezwoleń lub świadectw.

5.7. Inwazyjne gatunki obce⁹⁹

Prawo Unii¹⁰⁰ stanowi, że osoby podróżujące do UE mogą wprowadzać okazy inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii¹⁰¹ jedynie po uprzednim uzyskaniu zezwolenia od właściwych organów państwa członkowskiego przeznaczenia oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskiego tranzytu. Zakaz ten ma zastosowanie zarówno do żywych okazów, jak i do wszelkich części, gamet, nasion, jaj lub diaspor, a także hybryd, odmian lub ras tych gatunków zdolnych do przeżycia i rozmnażania.

Wykaz inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii jest ważny na całym terytorium UE, z wyłączeniem regionów najbardziej oddalonych, które muszą sporządzić wykazy dostosowane do własnych warunków. Poza unijnym wykazem inwazyjnych gatunków obcych stwarzających zagrożenie dla Unii każde państwo członkowskie może sporządzić swój własny krajowy wykaz inwazyjnych gatunków obcych podlegających szczególnym przepisom krajowym.

Od dnia wystąpienia wymienione wyżej przepisy będą miały zastosowanie do przemieszczania takich okazów ze Zjednoczonego Królestwa do UE.

Zainteresowanym podróżnym zaleca się zasięgnięcie porady na temat takich krajowych wykazów u właściwych organów państw członkowskich przeznaczenia lub tranzytu.

⁹⁸ Wykaz organów CITES państw członkowskich UE jest prowadzony i aktualizowany, w przypadku zmian, przez Komisję Europejską i jest dostępny pod adresem: http://ec.europa.eu/environment/cites/pdf/list_authorities.pdf

⁹⁹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/index_en.htm.

¹⁰⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014 z dnia 22 października 2014 r. w sprawie działań zapobiegawczych i zaradczych w odniesieniu do wprowadzania i rozprzestrzeniania inwazyjnych gatunków obcych, Dz.U. L 317 z 4.11.2014, s. 35.

¹⁰¹ Inwazyjne gatunki obce stwarzające zagrożenie dla Unii są wymienione w załączniku do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2016/1141 z dnia 13 lipca 2016 r. przyjmującego wykaz inwazyjnych gatunków obcych uznanych za stwarzające zagrożenie dla Unii zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1143/2014, Dz.U. L 189 z 14.7.2016, s. 4. Zob. również: http://ec.europa.eu/environment/nature/invasivealien/list/index_en.htm.

5.8. Broń palna¹⁰²

Prawo Unii¹⁰³ zawiera specjalne uregulowania dotyczące przemieszczania broni palnej między państwami członkowskimi, w tym broni palnej przewożonej przez podróżnych. W przepisach tych przewidziano m.in. wydawanie „europejskiej karty broni palnej”. Jest ona wydawana przez właściwe organy państwa członkowskiego na wniosek osoby, która w sposób zgodny z prawem weszła w posiadanie i używa broni palnej¹⁰⁴.

Osoba zamierzająca podróżować z jednego państwa członkowskiego UE do innego, lub przez inne państwo, musi uprzednio uzyskać zezwolenie z każdego z tych państw członkowskich. Zezwolenie to zostanie następnie odnotowane w europejskiej karcie broni palnej, którą to kartę osoba taka musi posiadać przy sobie przez cały okres podróży. Istnieją jednak wyjątki od wymogu uprzedniego uzyskania zezwolenia. Dotyczą one uczestników rekonstrukcji historycznych oraz myśliwych, którzy mogą podróżować z określonymi kategoriami broni palnej, o ile posiadają europejską kartę broni palnej, w której wymieniono ich broń palną, oraz pod warunkiem że są w stanie przedstawić dowody dotyczące celów podróży (takie jak zaproszenie na wydarzenie odbywające się w państwie członkowskim przeznaczenia).

Od dnia wystąpienia przepisy te nie będą już miały zastosowania do broni palnej przemieszczanej ze Zjednoczonego Królestwa do UE i *vice versa*. Zastosowanie będą miały natomiast przepisy dotyczące przywożenia broni palnej do Unii i wywożenia broni palnej z Unii¹⁰⁵. Zgodnie z tymi przepisami¹⁰⁶:

- w przypadku przywozu czasowego broni palnej ze Zjednoczonego Królestwa do UE będą miały zastosowanie przepisy krajowe w zakresie zgłaszania broni palnej i uzyskiwania pozwoleń¹⁰⁷;
- zezwolenie na wywóz nie będzie wymagane w przypadku wywozu czasowego z UE do Zjednoczonego Królestwa niektórych rodzajów broni palnej przez myśliwych lub strzelców sportowych w ramach

¹⁰² Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
http://ec.europa.eu/growth/sectors/defence/defence-firearms-directives_en oraz
https://ec.europa.eu/home-affairs/what-we-do/policies/organized-crime-and-human-trafficking/trafficking-in-firearms_en

¹⁰³ Dyrektywa Rady 91/477/EWG z dnia 18 czerwca 1991 r. w sprawie kontroli nabywania i posiadania broni, Dz.U. L 256 z 13.9.1991, s. 51.

¹⁰⁴ Europejska karta broni palnej jest ważna przez okres nieprzekraczający pięciu lat, który może zostać przedłużony. Jest ona niezbywalna i zawiera informacje na temat broni posiadanej i używanej przez posiadacza karty.

¹⁰⁵ Jeżeli chodzi o odpowiednie unijne przepisy celne, zob. sekcje 3 i 4 niniejszego zawiadomienia.

¹⁰⁶ Należy przypomnieć, że od dnia wystąpienia Zjednoczone Królestwo zamierza stosować przepisy krajowe dotyczące przywozu do Zjednoczonego Królestwa i wywozu ze Zjednoczonego Królestwa.

¹⁰⁷ Niniejsze zawiadomienie nie dotyczy przepisów w zakresie wprowadzania do obrotu broni palnej przywiezionej do UE, por. art. 4 dyrektywy 91/477/EWG.

towarzyszącego im mienia prywatnego (lub w przypadku powrotnego wywozu w związku z czasowym dopuszczeniem do udziału w polowaniu lub uprawianiu strzelectwa sportowego), pod warunkiem że złożą oni właściwym organom dowody dotyczące celów podróży¹⁰⁸. Myśliwi i strzelcy sportowi, którzy opuszczają UE i w drodze do Zjednoczonego Królestwa przejeżdżają przez państwo członkowskie inne niż państwo ich miejsca zamieszkania, przedkładają wówczas właściwym organom europejską kartę broni palnej. W przypadku podróży lotniczej, przy przekazywaniu danych przedmiotów linii lotniczej w celu transportu poza obszar celny Unii, należy okazać właściwym organom europejską kartę broni palnej. Myśliwi i strzelcy sportowi, którzy opuszczają UE i w drodze do Zjednoczonego Królestwa przejeżdżają przez państwo członkowskie ich miejsca zamieszkania, mogą wówczas zamiast europejskiej karty broni palnej okazać inny dokument uznawany za ważny do tego celu przez właściwe organy tego państwa członkowskiego¹⁰⁹.

Zainteresowanym podróżnym zaleca się, aby zasięgnęli u odpowiedzialnych organów Zjednoczonego Królestwa lub właściwego państwa członkowskiego UE informacji na temat dokładnych warunków przywozu, wywozu lub tranzytu broni palnej.

6. UŻYWANIE POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH

6.1. Prawa jazdy¹¹⁰

Zgodnie z prawem Unii¹¹¹ prawa jazdy wydane przez państwa członkowskie UE są wzajemnie uznawane¹¹². Od dnia wystąpienia wspomniane wzajemne uznawanie nie będzie już obowiązkowe na mocy prawa Unii. Będzie natomiast miało zastosowanie międzynarodowe porozumienie – Konwencja

¹⁰⁸ Art. 9 ust. 1 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 258/2012 z dnia 14 marca 2012 r. wdrażającego art. 10 Protokołu Narodów Zjednoczonych przeciwko nielegalnemu wytwarzaniu i obrotowi bronią palną, jej częściami i komponentami oraz amunicją, uzupełniającego Konwencję Narodów Zjednoczonych przeciwko międzynarodowej przestępczości zorganizowanej (protokół NZ w sprawie broni palnej), oraz ustanawiającego zezwolenia na wywóz i środki dotyczące przywozu i tranzytu dla broni palnej, jej części i komponentów oraz amunicji, Dz.U. L 94 z 30.3.2012, s. 1.

¹⁰⁹ Art. 9 ust. 1 lit. b) rozporządzenia (UE) nr 258/2012.

¹¹⁰ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
https://ec.europa.eu/transport/road_safety/topics/driving-licence/eu-driving_licence_pl.

¹¹¹ Art. 2 dyrektywy 2006/126/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 grudnia 2006 r. w sprawie praw jazdy (Dz.U. L 403 z 30.12.2006, s. 18).

¹¹² Posiadacz ważnego prawa jazdy wydanego przez jedno państwo członkowskie UE może również wymienić je na równoważne prawo jazdy innego państwa członkowskiego, jeżeli zmienił miejsce zamieszkania na miejsce zamieszkania w tym państwie członkowskim (art. 11 i 12 dyrektywy 2006/126/WE). Od dnia wystąpienia nie będzie można wymienić prawa jazdy wydanego przez Zjednoczone Królestwo na prawo jazdy państwa członkowskiego UE-27 na podstawie prawa Unii. Prawo jazdy wydane przed dniem wystąpienia przez jedno z państw członkowskich UE-27 w zamian za prawo jazdy wydane w Zjednoczonym Królestwie pozostaje ważne.

wiedeńska o ruchu drogowym¹¹³. Zjednoczone Królestwo oraz wszystkie państwa członkowskie z wyjątkiem czterech (Irlandii, Hiszpanii, Cypru i Malty) są stronami tej konwencji, w której przewidziano uznawanie krajowych i międzynarodowych praw jazdy wydawanych przez umawiające się państwa zgodnie z tą konwencją.

Cztery państwa członkowskie UE (Irlandia, Hiszpania, Cypr i Malta) niebędące stronami Konwencji wiedeńskiej o ruchu drogowym są stronami poprzedniego międzynarodowego porozumienia, którego stroną jest również Zjednoczone Królestwo¹¹⁴. W porozumieniu tym przewidziano uznawanie praw jazdy, ale strony tego porozumienia mogą również wymagać od posiadaczy praw jazdy posiadania międzynarodowego prawa jazdy.

Posiadacze praw jazdy Zjednoczonego Królestwa, którzy zamierzają prowadzić pojazdy w UE, powinni zatem skontaktować się z odpowiedzialnymi organami państwa członkowskiego w sprawie przepisów dotyczących uznawania praw jazdy. Posiadacze unijnych praw jazdy, którzy zamierzają prowadzić pojazdy w Zjednoczonym Królestwie, powinni skontaktować się z odpowiedzialnym organem Zjednoczonego Królestwa w sprawie przepisów dotyczących uznawania praw jazdy.

6.2. Znak wyróżniający państwa rejestracji

Prawo Unii nie wymaga umieszczania z tyłu pojazdu znaku wyróżniającego państwa rejestracji. Jednak zgodnie z prawem Unii¹¹⁵, jeśli państwo członkowskie wymaga, aby pojazdy zarejestrowane w innym państwie członkowskim były opatrzone znakiem wyróżniającym, gdy są prowadzone na jego terytorium, musi uznać znak wyróżniający umieszczony na skrajnej lewej części tablicy rejestracyjnej, o ile spełnia on wymogi UE.

Prawo międzynarodowe wymaga, aby znak wyróżniający państwa rejestracji był umieszczany z tyłu pojazdu silnikowego. W przypadku państw członkowskich będących stroną Konwencji wiedeńskiej o ruchu drogowym (zob. powyżej) znak wyróżniający może być umieszczony na tablicy rejestracyjnej¹¹⁶.

Od dnia wystąpienia stosuje się, co następuje:

- pojazdy silnikowe zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie albo w państwie członkowskim UE-27 będącym stroną konwencji wiedeńskiej, na których tablicy rejestracyjnej nie znajduje się znak ich państwa rejestracji, będą musiały być zaopatrzone z tyłu w osobny znak ich

¹¹³ Art. 41 ust. 2 Konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Wiedniu dnia 8 listopada 1968 r.

¹¹⁴ Konwencja o ruchu drogowym sporządzona w Genewie dnia 19 września 1949 r.

¹¹⁵ Art. 3 rozporządzenia Rady (WE) nr 2411/98 z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie uznawania w ruchu wewnątrzspółnotowym znaków wyróżniających państwa członkowskie, w którym zarejestrowano pojazdy silnikowe i ich przyczepy, Dz.U. L 299 z 10.11.1998, s. 1.

¹¹⁶ Art. 37 ust. 1 lit. b) Konwencji o ruchu drogowym sporządzonej w Wiedniu.

państwa rejestracji, gdy są prowadzone na terytorium, odpowiednio, UE-27 albo Zjednoczonego Królestwa;

- pojazdy silnikowe zarejestrowane w państwie członkowskim UE-27 niebędącym stroną konwencji wiedeńskiej będą musiały być zaopatrzone z tyłu w osobny znak ich państwa rejestracji, gdy są prowadzone na terytorium Zjednoczonego Królestwa;
- pojazdy silnikowe zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie i prowadzone na terytorium państwa członkowskiego UE-27 niebędącego stroną konwencji wiedeńskiej będą musiały być zaopatrzone z tyłu w osobny znak ich państwa rejestracji.

6.3. Ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej¹¹⁷

Prawo Unii¹¹⁸ zakazuje używania na terytorium państw członkowskich UE nieubezpieczonych pojazdów oraz zapewnia, aby ubezpieczenie od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych obejmowało całe terytorium UE¹¹⁹. Pojazd normalnie przebywający w państwie trzecim musi posiadać ważną „zieloną kartę” lub świadectwo ubezpieczenia granicznego¹²⁰. Spełnienie tego wymogu może zostać sprawdzone przy wjeździe do UE.

Jeżeli chodzi o pojazdy używane w UE, ale zarejestrowane w Zjednoczonym Królestwie, od dnia wystąpienia zastosowanie będzie miał jedynie międzynarodowy system zielonej karty¹²¹. Pozwala on na korzystanie w jednym państwie z pojazdu ubezpieczonego w innym państwie, pod warunkiem że oba państwa są członkami systemu zielonej karty. Wszystkie państwa członkowskie UE-27 oraz Zjednoczone Królestwo uczestniczą w systemie zielonej karty.

Należy jednak zwrócić uwagę na następujące kwestie:

- System zielonej karty nie zobowiązuje ubezpieczycieli pojazdów w państwie uczestniczącym w tym systemie do objęcia zakresem ubezpieczenia całego terytorium państw uczestniczących w tym systemie (za ubezpieczenie obejmujące takie terytoria może zostać naliczona dodatkowa opłata).

¹¹⁷ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/motor-insurance_en.

¹¹⁸ Art. 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności, Dz.U. L 263 z 7.10.2009, s. 11.

¹¹⁹ Art. 14 dyrektywy 2009/103/WE.

¹²⁰ Art. 8 ust. 1 dyrektywy 2009/103/WE.

¹²¹ <http://www.cobx.org>.

Osobom podróżującym ze Zjednoczonego Królestwa do UE pojazdem zarejestrowanym w Zjednoczonym Królestwie zaleca się, aby przed podróżą upewnili się, czy ich polisa ubezpieczeniowa pojazdu obejmuje terytorium UE. To samo dotyczy osób podróżujących z UE do Zjednoczonego Królestwa pojazdem zarejestrowanym w UE.

- W przypadku pojazdu zazwyczaj przebywającego w państwie trzecim należy przy wjeździe do UE okazać ważną zieloną kartę, chyba że Komisja wydała decyzję zwalniającą to państwo trzecie z tego wymogu¹²².

Osobom podróżującym ze Zjednoczonego Królestwa do UE pojazdem zarejestrowanym w Zjednoczonym Królestwie zaleca się, aby przed podróżą upewnili się, że zielona karta znajduje się w pojeździe, chyba że mają pewność, iż Komisja podjęła decyzję, o której mowa powyżej. Osobom podróżującym z UE do Zjednoczonego Królestwa pojazdem zarejestrowanym w UE zaleca się, aby podróżowali z zieloną kartą w pojeździe lub skonsultowali się w tej kwestii z organami w Zjednoczonym Królestwie.

7. LECZENIE I POWIĄZANE KWESTIE; SYTUACJE NAGLE

7.1. Prawo do opieki zdrowotnej wynikające z prawa Unii w zakresie koordynacji zabezpieczenia społecznego¹²³

Prawo Unii¹²⁴ przewiduje dostęp do opieki zdrowotnej podczas pobytu czasowego za granicą na podstawie europejskiej karty ubezpieczenia zdrowotnego (EKUZ) lub – w przypadku planowanego leczenia – na podstawie uprzedniego zezwolenia uzyskanego od właściwej instytucji (np. instytucji, w której dana osoba jest ubezpieczona).

Koszty takiej opieki zdrowotnej są zwracane pomiędzy właściwymi instytucjami odnośnych państw członkowskich.

Od dnia wystąpienia przepisy te nie będą już miały zastosowania względem Zjednoczonego Królestwa¹²⁵. Wiąże się to z następującymi konsekwencjami:

- Od dnia wystąpienia obywatele państw członkowskich UE-27 oraz członkowie ich rodzin nie będą mieli dostępu opieki zdrowotnej

¹²² Art. 8 ust. 2 dyrektywy 2009/103/WE. Jeżeli chodzi o państwa, które nie należą do EOG, Komisja podjęła takie decyzje w odniesieniu do Andory, Serbii i Szwajcarii.

¹²³ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=559&langId=pl>.

¹²⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1.

¹²⁵ Umowa o wystąpieniu Zjednoczonego Królestwa z UE zawiera w art. 35 rozwiązania mające na celu zapewnienie zwrotu kosztów oraz odzyskania i wyrównania należności w związku z wydarzeniami, które miałyby miejsce przed końcem okresu przejściowego.

w nieprzewidzianych wypadkach w Zjednoczonym Królestwie na podstawie EKUZ. Od dnia wystąpienia obywatele Zjednoczonego Królestwa nie będą mieli dostępu do opieki zdrowotnej w UE-27 na podstawie EKUZ.

Zaleca się, aby osoby ubezpieczone w państwie członkowskim UE-27 i zamierzające podróżować do Zjednoczonego Królestwa dowiedziały się w instytucji, w której są ubezpieczone, czy zwróci ona koszty opieki zdrowotnej, z której ubezpieczony skorzysta w państwie trzecim. To samo dotyczy osób ubezpieczonych w Zjednoczonym Królestwie i zamierzających podróżować do UE-27.

W przypadku gdy zwrot kosztów nie jest zapewniony, zainteresowane osoby powinny rozważyć wykupienie prywatnego ubezpieczenia podróżnego.

- Od dnia wystąpienia państwa członkowskie UE-27 nie będą już mogły wydawać na podstawie prawa Unii uprzednich zezwoleń na planowane leczenie w Zjednoczonym Królestwie. Zjednoczone Królestwo nie może wydawać na podstawie prawa Unii uprzednich zezwoleń na planowane leczenie w UE-27.

7.2. Uprawnienie do zwrotu kosztów transgranicznej opieki zdrowotnej na podstawie prawa Unii w zakresie transgranicznej opieki zdrowotnej¹²⁶

Poza koordynacją systemu zabezpieczenia społecznego, o której mowa w sekcji 7.1 niniejszego zawiadomienia, prawo Unii¹²⁷ przewiduje również możliwość uzyskania od państwa członkowskiego ubezpieczenia, w określonych okolicznościach, zwrotu kosztów leczenia w ramach transgranicznej opieki zdrowotnej w innym państwie członkowskim. Od dnia wystąpienia pacjenci ubezpieczeni w jednym z państw członkowskich UE-27 nie będą już objęci przepisami w zakresie zwrotu kosztów, określonymi w tym prawie, w odniesieniu do leczenia transgranicznego realizowanego w Zjednoczonym Królestwie. Również pacjenci ubezpieczeni w Zjednoczonym Królestwie nie będą już objęci unijnymi przepisami w zakresie zwrotu kosztów. Decyzje w sprawie zwrotu kosztów takiej opieki zdrowotnej będzie podejmować państwo członkowskie ubezpieczenia, należące do UE-27, oraz Zjednoczone Królestwo na podstawie prawa krajowego (tak samo jak w przypadku opieki zdrowotnej otrzymywanej w innych państwach trzecich).

Począwszy od dnia wystąpienia pacjenci, którzy chcą otrzymać zwrot kosztów leczenia odbytego w Zjednoczonym Królestwie od państwa członkowskiego ubezpieczenia, należącego do UE-27, powinni zasięgnąć informacji w swoich krajowych punktach kontaktowych utworzonych zgodnie

¹²⁶ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/health/cross_border_care/overview_pl.

¹²⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/24/UE z dnia 9 marca 2011 r. w sprawie stosowania praw pacjentów w transgranicznej opiece zdrowotnej (Dz.U. L 88 z 4.4.2011, s. 45).

z prawem Unii¹²⁸. Od dnia wystąpienia to samo dotyczy pacjentów, którzy chcą otrzymać zwrot kosztów od Zjednoczonego Królestwa¹²⁹.

7.3. Uznawanie recept lekarskich wystawionych w innym państwie członkowskim¹³⁰

Prawo Unii¹³¹ zobowiązuje państwa członkowskie do uznawania transgranicznych recept lekarskich wystawionych w innym państwie członkowskim na produkty lecznicze lub wyroby medyczne. Od dnia wystąpienia recepta lekarska wystawiona w Zjednoczonym Królestwie nie będzie już uznawana na podstawie prawa Unii w państwie członkowskim UE-27.

7.4. Europejski numer alarmowy – 112¹³²

Zgodnie z prawem Unii¹³³ państwa członkowskie mają obowiązek zapewnić, by wszyscy użytkownicy końcowi usług łączności elektronicznej umożliwiających wykonywanie połączeń z telefonów stacjonarnych i komórkowych, w tym z publicznych automatów telefonicznych, mogli bezpłatnie połączyć się z „europejskim numerem alarmowym” 112. Ponadto niepełnosprawni użytkownicy muszą mieć dostęp do służb ratunkowych równoważny dostępowi, z jakiego korzystają inni użytkownicy.

Od dnia wystąpienia obowiązki te nie będą już miały zastosowania do Zjednoczonego Królestwa.

¹²⁸ Art. 6 dyrektywy 2011/24/UE.

¹²⁹ Należy zauważyć, że – począwszy od dnia wystąpienia – prawo Unii zobowiązujące państwa członkowskie UE do utrzymywania krajowych punktów kontaktowych w celu informowania pacjentów o transgranicznej opiece zdrowotnej nie będzie już miało zastosowania do Zjednoczonego Królestwa.

¹³⁰ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/health/sites/health/files/cross_border_care/docs/impl_directive_prescriptions_2012_pl.pdf.

¹³¹ Art. 11 ust. 1 dyrektywy 2011/24/UE, dyrektywa wykonawcza Komisji 2012/52/UE z dnia 20 grudnia 2012 r. ustanawiająca środki ułatwiające uznawanie recept lekarskich wystawionych w innym państwie członkowskim (Dz.U. L 356 z 22.12.2012, s. 68).

¹³² Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/112>

¹³³ Art. 26 dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej), Dz.U. L 108 z 24.4.2002, s. 51.

7.5. Karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych¹³⁴

Przepisy prawa UE¹³⁵ zalecają, by państwa członkowskie UE wzajemnie uznawały karty parkingowe dla osób niepełnosprawnych wprowadzone zgodnie z określonym w UE standardowym wzorem¹³⁶.

Zgodnie z obecną praktyką organy Zjednoczonego Królestwa¹³⁷ zazwyczaj uznają karty parkingowe zgodne z unijnym wzorem wydane przez inne państwa członkowskie UE, umożliwiając właścicielom takich kart parkowanie na miejscach parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych w Zjednoczonym Królestwie. To samo dotyczy zazwyczaj uznawania w państwie członkowskim UE-27 krajowej karty parkingowej Zjednoczonego Królestwa (tzw. „Blue Badge”)¹³⁸.

Nie ma pewności, że organy w UE i Zjednoczonym Królestwie utrzymają przyjętą praktykę wzajemnego uznawania swoich kart parkingowych dla osób niepełnosprawnych. Decyzja w tej kwestii będzie należała do tych organów.

Zaleca się zatem osobom niepełnosprawnym korzystającym z karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych, aby skontaktowały się z właściwymi organami z wyprzedzeniem.

7.6. Ochrona konsularna¹³⁹

Zgodnie z prawem Unii¹⁴⁰ obywatele Unii mają prawo do ochrony konsularnej zapewnianej przez organy dyplomatyczne i konsularne każdego państwa członkowskiego UE, jeżeli znajdują się poza UE i potrzebują pomocy, a w tym państwie trzecim nie znajduje się ani ambasada, ani konsulat ich własnego państwa członkowskiego (są „niereprezentowani”).

¹³⁴ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:

https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/transport-disability/parking-card-disabilities-people/index_pl.htm.

¹³⁵ Zalecenie Rady 98/376/WE z dnia 4 czerwca 1998 r. w sprawie karty parkingowej dla osób niepełnosprawnych, Dz.U. L 167 z 12.6.1998, s. 25.

¹³⁶ Zob. załącznik do zalecenia 98/376/WE. Wydawanie kart parkingowych zgodnych z unijnym wzorem i zarządzanie nimi, jak również warunki mające zastosowanie, pozostają w zakresie kompetencji organów krajowych i władz lokalnych.

¹³⁷ Egzekwowanie tych warunków krajowych należy zazwyczaj do policji i władz lokalnych.

¹³⁸ Zjednoczone Królestwo pozostało przy krajowym wzorze, zawierając w nim niektóre kluczowe cechy unijnego wzoru karty.

¹³⁹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:

https://ec.europa.eu/info/policies/justice-and-fundamental-rights/eu-citizenship/consular-protection_en.

¹⁴⁰ Art. 20 ust. 2 lit. c) i art. 23 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej oraz art. 46 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Prawo do ochrony konsularnej zostało szerzej omówione w dyrektywie Rady (UE) 2015/637 z dnia 20 kwietnia 2015 r. w sprawie środków koordynacji i współpracy mających ułatwić ochronę konsularną niereprezentowanych obywateli Unii w państwach trzecich, Dz.U. L 106 z 24.4.2015, s. 1.

Niereprezentowani obywatele Unii mają prawo do ochrony konsularnej na takich samych warunkach, jak obywatele państwa członkowskiego UE, do którego się zwracają.

Od dnia wystąpienia obywatele Zjednoczonego Królestwa nie będą już mogli korzystać z tego prawa, a obywatele UE-27 nie będą już mogli zwracać się do ambasad i konsulatów Zjednoczonego Królestwa o ochronę konsularną na podstawie prawa Unii.

7.7. Mechanizm odszkodowania dla osób poszkodowanych w wypadkach komunikacyjnych w innym państwie członkowskim¹⁴¹

Prawo Unii przewiduje mechanizm odszkodowania dla ofiar wypadku, który wydarzył się w innym państwie członkowskim i został spowodowany przez pojazd zarejestrowany w tym państwie członkowskim¹⁴². Mechanizm ten przewiduje odszkodowanie dla osoby poszkodowanej ze strony „organu odszkodowawczego” państwa członkowskiego jej zamieszkania, jeżeli ubezpieczyciel nie skontaktuje się z tą osobą w wyznaczonym terminie¹⁴³.

Od dnia wystąpienia mechanizm ten nie będzie już miał zastosowania do osób zamieszkujących w Zjednoczonym Królestwie i poszkodowanych w wypadku komunikacyjnym podczas wizyty w państwie członkowskim UE-27 i *vice versa*.

8. UBEZPIECZENIE, PRAWA PASAŻERÓW

8.1. Ubezpieczenie podróżne na wypadek niewypłacalności

Prawo Unii¹⁴⁴ nakłada na przedsiębiorców organizujących imprezy turystyczne lub ułatwiających nabywanie powiązanych usług turystycznych zobowiązania m.in. do ochrony podróżnych na wypadek niewypłacalności.

Organizatorzy i przedsiębiorcy mają obowiązek wypełniać te zobowiązania, nawet jeżeli ich siedziba znajduje się w państwach trzecich¹⁴⁵, o ile sprzedają lub oferują tego rodzaju usługi w państwie członkowskim UE lub kierują

¹⁴¹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/insurance-and-pensions/motor-insurance_en.

¹⁴² Rozdział 7 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/103/WE z dnia 16 września 2009 r. w sprawie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej za szkody powstałe w związku z ruchem pojazdów mechanicznych i egzekwowania obowiązku ubezpieczenia od takiej odpowiedzialności, Dz.U. L 263 z 7.10.2009, s. 11.

¹⁴³ Następnie organ odszkodowawczy może wystąpić o odszkodowanie do organu odszkodowawczego w państwie członkowskim, w którym zarejestrowane jest przedsiębiorstwo ubezpieczeniowe, które wystawiło polisę (art. 24 ust. 2 dyrektywy 2009/103/WE).

¹⁴⁴ Art. 17 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/2302 z dnia 25 listopada 2015 r. w sprawie imprez turystycznych i powiązanych usług turystycznych, Dz.U. L 326 z 11.12.2015, s. 1.

¹⁴⁵ Zob. art. 17 ust. 1 akapit drugi dyrektywy (UE) 2015/2302 oraz rozporządzenie (WE) nr 593/2008 i rozporządzenie (UE) nr 1215/2012 z uwzględnieniem motywu 50 dyrektywy (UE) 2015/2302.

swoją działalność do państwa członkowskiego UE (m.in. używając języka lub waluty innej niż język lub waluta państwa członkowskiego, w którym znajduje się siedziba).

Ponadto jeżeli podróżni kupują imprezy turystyczne od organizatorów mających siedzibę w państwie trzecim za pośrednictwem sprzedawców detalicznych mających siedzibę w UE, obowiązek organizatora dotyczący realizacji imprezy turystycznej oraz zabezpieczenia na potrzeby zwrotów dokonanych płatności i powrotu podróżnego do kraju wypełnia dany sprzedawca detaliczny, chyba że wykaże, że obowiązki te wypełnia organizator¹⁴⁶.

W związku z tym, począwszy od dnia wystąpienia, prawo Unii zobowiązujące organizatorów do ochrony podróżnych na wypadek niewypłacalności organizatora przestanie mieć zastosowanie w przypadkach, gdy organizator mający siedzibę w Zjednoczonym Królestwie nie kieruje swojej działalności w zakresie sprzedaży do UE, a imprezy turystycznej nie wykupiono za pośrednictwem sprzedawcy detalicznego w UE.

W takich przypadkach zaleca się, aby podróżni ocenili konieczność zabezpieczenia się przed ewentualną niewypłacalnością organizatora.

8.2. Unijne prawa pasażerów¹⁴⁷

W przepisach Unii określono zbiór praw pasażerów – nie tylko lotniczych, ale również pasażerów statków, kolei, autobusów i autokarów. Prawa te dotyczą informacji, zwrotu kosztów i zmiany planu podróży, odszkodowania, pomocy i opieki, prawa do odszkodowania za poniesioną szkodę oraz szczególnych praw osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

Od dnia wystąpienia unijne prawa pasażerów mogą nie mieć już zastosowania do podróży między UE a Zjednoczonym Królestwem lub mogą zostać ograniczone.

8.2.1. Prawa pasażerów lotniczych

Od dnia wystąpienia unijne prawa pasażerów lotniczych¹⁴⁸ nie będą już miały zastosowania do lotów z portu lotniczego znajdującego się w Zjednoczonym Królestwie do portu lotniczego znajdującego się w UE, wykonywanych przez przewoźnika spoza UE. Prawa pasażerów lotniczych przewidziane w przepisach Unii nadal będą mieć jednak zastosowanie do:

¹⁴⁶ Zob. art. 20 dyrektywy (UE) 2015/2302.

¹⁴⁷ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
https://europa.eu/youreurope/citizens/travel/passenger-rights/index_pl.htm.

¹⁴⁸ Rozporządzenie (WE) nr 261/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lutego 2004 r. ustanawiające wspólne zasady odszkodowania i pomocy dla pasażerów w przypadku odmowy przyjęcia na pokład albo odwołania lub dużego opóźnienia lotów, Dz.U. L 46 z 17.2.2004, s. 1.

(i) lotów ze Zjednoczonego Królestwa do portu lotniczego znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego UE-27, obsługiwanych przez przewoźnika wspólnotowego; jak również

(ii) lotów z UE-27 do portu lotniczego w Zjednoczonym Królestwie, obsługiwanych przez dowolnego przewoźnika.

Podróźni powinni zatem mieć świadomość, że w zależności od wybranego przewoźnika niektóre unijne prawa pasażerów nie będą już miały zastosowania do lotów powrotnych do UE.

Od dnia wystąpienia prawo Unii przyznające szczególne prawa osobom niepełnosprawnym i osobom o ograniczonej sprawności ruchowej¹⁴⁹ podróżującym drogą lotniczą nie będzie już miało zastosowania do przewozów lotniczych, które:

(i) rozpoczynają się wylotem z portu lotniczego w Zjednoczonym Królestwie,

(ii) obejmują przesiadkę w porcie lotniczym w Zjednoczonym Królestwie,

(iii) kończą się lądowaniem w porcie lotniczym w Zjednoczonym Królestwie.

Niektóre prawa, na przykład prawo do uzyskania pomocy ze strony przewoźnika lotniczego, wciąż będą mieć jednak zastosowanie do pasażerów lotniczych wylatujących z portu lotniczego w Zjednoczonym Królestwie do portu lotniczego w UE-27, o ile dany przewóz będzie realizowany przez wspólnotowego przewoźnika lotniczego.

8.2.2. *Prawa pasażerów statków*

Unijne prawa pasażerów statków¹⁵⁰ nadal mają zastosowanie, w przypadku gdy:

(i) port, w którym pasażerowie wchodzą na pokład, znajduje się w UE-27; albo

(ii) port, w którym pasażerowie wchodzą na pokład, znajduje się w Zjednoczonym Królestwie, jeżeli port, w którym pasażerowie schodzą na ląd, znajduje się w UE-27, a przewóz jest wykonywany przez przewoźnika mającego siedzibę na terytorium państwa członkowskiego lub oferującego przewóz osób do państwa

¹⁴⁹ Rozporządzenie (WE) nr 1107/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie praw osób niepełnosprawnych oraz osób o ograniczonej sprawności ruchowej podróżujących drogą lotniczą, Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 1.

¹⁵⁰ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1177/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. o prawach pasażerów podróżujących drogą morską i drogą wodną śródlądową, Dz.U. L 334 z 17.12.2010, s. 1.

członkowskiego lub z państwa członkowskiego („przewoźnik unijny”).

Podróźni powinni mieć świadomość, że w zależności od wybranego przewoźnika unijne prawa pasażerów mogą nie mieć już zastosowania w odniesieniu do przewozów do UE.

W odniesieniu do pasażerów statków wycieczkowych obecny zbiór unijnych praw pasażerów nadal ma zastosowanie, jeżeli port, w którym pasażerowie wchodzą na pokład, znajduje się w państwie członkowskim.

8.2.3. *Prawa pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym*

Unijne prawa pasażerów autobusów i autokarów¹⁵¹ nadal mają zastosowanie do pasażerów podróżujących w ramach usług regularnych¹⁵², w przypadku gdy miejsce, w którym pasażerowie wsiadają do pojazdu lub wysiadają z niego, znajduje się na terytorium państwa członkowskiego oraz w przypadku gdy zaplanowana długość trasy, na jakiej świadczona jest usługa, wynosi co najmniej 250 km. W przypadku pasażerów, dla których zaplanowana długość trasy usługi jest krótsza niż 250 km, zastosowanie ma ograniczony zbiór przepisów. Niektóre państwa członkowskie wyłączyły usługi z zakresu stosowania rozporządzenia w sprawie praw pasażerów w sytuacjach, w których znaczna część usługi regularnej (w tym co najmniej jeden planowany przystanek) jest świadczona poza terytorium Unii¹⁵³.

W sytuacjach, w których nie mają zastosowania wyłączenia, prawa pasażerów autobusów i autokarów przyznane na mocy prawa Unii nadal będą zatem obowiązywać w odniesieniu do:

- (i) pasażerów wyjeżdżających ze Zjednoczonego Królestwa do miejsca przeznaczenia znajdującego się na terytorium państwa członkowskiego UE-27; jak również
- (ii) do pasażerów wyjeżdżających z UE-27 do miejsca przeznaczenia znajdującego się w Zjednoczonym Królestwie.

¹⁵¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 181/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. dotyczące praw pasażerów w transporcie autobusowym i autokarowym, Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 1.

¹⁵² Bardziej ograniczony zbiór przepisów ma zastosowanie do usług okazjonalnych.

¹⁵³ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: <https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/themes/passengers/road/doc/exemptions-from-bus-coach-passengers-rights-and-obligations.pdf>.

8.2.4. *Prawa pasażerów w ruchu kolejowym*

Unijne prawa pasażerów w ruchu kolejowym¹⁵⁴ stosuje się w odniesieniu do wszelkich podróży i usług kolejowych, które:

- (i) odbywają się na terytorium UE; oraz
- (ii) są wykonywane przez przedsiębiorstwo kolejowe posiadające licencję zgodnie z przepisami UE.

W związku z tym od dnia wystąpienia unijne prawa pasażerów w ruchu kolejowym nie będą już miały zastosowania do znajdujących się na terytorium Zjednoczonego Królestwa odcinków podróży kolejowych między Zjednoczonym Królestwem a państwem członkowskim UE.

9. INNE KWESTIE

9.1. Płatności kartami¹⁵⁵

Chociaż akceptowanie kart debetowych lub kredytowych w transakcjach płatniczych zależy od preferencji akceptantów, w prawie Unii¹⁵⁶ określono limity opłat interchange pobieranych od akceptantów z tytułu takich transakcji. Przepisy te mają zastosowanie wyłącznie w przypadku, gdy zarówno dostawca usług płatniczych płatnika, jak i dostawca usług płatniczych odbiorcy znajdują się w UE¹⁵⁷.

Od dnia wystąpienia transakcje między UE-27 a Zjednoczonym Królestwem nie będą już objęte przepisami UE ograniczającymi opłaty interchange.

Biorąc pod uwagę, że akceptanci mają prawo do nakładania na konsumentów dodatkowych opłat z tytułu płatności kartami, może to prowadzić do wyższych opłat za płatności kartą.

¹⁵⁴ Rozporządzenie (WE) nr 1371/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące praw i obowiązków pasażerów w ruchu kolejowym, Dz.U. L 315 z 3.12.2007, s. 14.

¹⁵⁵ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem:
https://europa.eu/youreurope/citizens/consumers/financial-products-and-services/payments-transfers-cheques/index_pl.htm

¹⁵⁶ Art. 3 i 4 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/751 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie opłat interchange w odniesieniu do transakcji płatniczych realizowanych w oparciu o kartę, Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 1.

¹⁵⁷ Art. 1 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2015/751

9.2. Roaming¹⁵⁸

Według prawa Unii¹⁵⁹ w zakresie usług roamingu dostawca usług roamingu (tj. krajowy dostawca usług łączności ruchomej – usług głosowych, SMS lub transmisji danych) prowadzący działalność w jednym z państw członkowskich UE nie może nakładać na klientów korzystających podczas podróży po terytorium UE z roamingu dodatkowych opłat oprócz krajowej ceny detalicznej.

Od dnia wystąpienia ten zakaz obowiązujący dostawców usług roamingu na podstawie prawa Unii nie będzie już miał zastosowania ani do dostawców usług roamingu prowadzących działalność w Zjednoczonym Królestwie, gdy ich klienci korzystają z roamingu na terytorium UE, ani do dostawców usług roamingu prowadzących działalność w UE, gdy ich klienci korzystają z roamingu w Zjednoczonym Królestwie. W świetle prawa Unii dostawcy usług roamingu prowadzący działalność w państwie członkowskim nadal będą jednak podlegali obowiązkowi poinformowania swoich klientów o wysokości opłat roamingowych za świadczone usługi, mających zastosowanie w przypadku podróży do Zjednoczonego Królestwa¹⁶⁰.

9.3. Możliwość przenoszenia usług online w zakresie treści¹⁶¹

Prawo Unii dotyczące możliwości przenoszenia usług online w zakresie treści¹⁶² umożliwi unijnym konsumentom, którzy kupują lub subskrybują w państwie członkowskim zamieszkania usługi online w zakresie treści – oglądanie filmów lub wydarzeń sportowych, słuchanie muzyki, pobieranie e-booków lub granie w gry – dalsze korzystanie z tych usług bez ponoszenia dodatkowych kosztów w czasie podróży lub czasowego pobytu w innych państwach członkowskich UE (możliwość transgranicznego przenoszenia).

Od dnia wystąpienia ten wynikający z prawa Unii obowiązek nie będzie już miał zastosowania do dostawców płatnych usług online w zakresie treści prowadzących działalność w UE-27, w przypadku gdy ich klienci podróżują po Zjednoczonym Królestwie.

Od dnia wystąpienia ten wynikający z prawa Unii obowiązek nie będzie już miał również zastosowania do dostawców płatnych usług online w zakresie

¹⁵⁸ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/roaming>.

¹⁵⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 531/2012 z dnia 13 czerwca 2012 r. w sprawie roamingu w publicznych sieciach łączności ruchomej wewnątrz Unii, Dz.U. L 172 z 30.6.2012, s. 10.

¹⁶⁰ Art. 14 i 15 rozporządzenia (UE) nr 531/2012.

¹⁶¹ Więcej informacji na ten temat można znaleźć pod adresem: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/cross-border-portability-online-content-services>.

¹⁶² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1128 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie transgranicznego przenoszenia na rynku wewnętrznym usług online w zakresie treści, Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 1.

treści prowadzących działalność w Zjednoczonym Królestwie, w przypadku gdy ich klienci podróżują po UE.

Oznacza to, że klienci korzystający z płatnych usług online w zakresie treści w UE-27 i w Zjednoczonym Królestwie mogą nie mieć dostępu do usług online w zakresie treści, które subskrybują w UE i w Zjednoczonym Królestwie, gdy podróżują odpowiednio po Zjednoczonym Królestwie lub UE, lub dostęp do usługi może być ograniczony (np. dostęp do innego katalogu).

ZAŁĄCZNIK: UNIJNA ULOTKA DOTYCZĄCA OSOBISTYCH PRZESYLEK PRODUKTÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO, KTÓRE STANOWIĄ CZĘŚĆ BAGAŻU OSOBISTEGO PODRÓŻNYCH

Nie pozwólmy, aby zakaźne choroby zwierząt przedostały się do UE!

Produkty pochodzenia zwierzęcego mogą zawierać patogeny powodujące choroby zakaźne

Ze względu na ryzyko wprowadzenia chorób do Unii Europejskiej (UE) obowiązują surowe procedury dotyczące wprowadzania niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego do UE. Procedury te nie mają zastosowania do przewozu produktów pochodzenia zwierzęcego pomiędzy 27 państwami członkowskimi UE ani do produktów pochodzących z Andory, Liechtensteinu, Norwegii, San Marino i Szwajcarii.

Wszystkie produkty pochodzenia zwierzęcego niespełniające tych wymogów należy przekazać **do oficjalnego usunięcia po przybyciu do UE**. Niezgłoszenie takich produktów może grozić grzywną lub wszczęciem postępowania karnego.

1. Małe ilości mięsa i mleka oraz produktów mięsnych i przetworów mlecznych (innych niż mleko początkowe w proszku, żywność dla niemowląt, specjalna żywność lub specjalna karma dla zwierząt domowych wymagana ze względów medycznych)

Osobiste przesyłki zawierające mięso, mleko, produkty mięsne i przetwory mleczne (inne niż mleko początkowe w proszku, żywność dla niemowląt, specjalna żywność lub specjalna karma dla zwierząt domowych wymagana ze względów medycznych) można wwozić lub wysłać do UE jedynie pod warunkiem, że pochodzą one z Wysp Owczych, Grenlandii lub Islandii, a ich waga nie przekracza **10 kg** na osobę.

2. Mleko początkowe w proszku, żywność dla niemowląt oraz specjalna żywność wymagana ze względów medycznych

Osobiste przesyłki zawierające mleko początkowe w proszku, żywność dla niemowląt oraz specjalną żywność wymaganą ze względów medycznych można wwozić lub wysłać do UE jedynie pod warunkiem, że:

— pochodzą one z Wysp Owczych, Grenlandii lub Islandii, a ich łączna waga nie przekracza **10 kg** na osobę, oraz że:

- produkt nie wymaga chłodzenia do czasu spożycia,
- produkt stanowi pakowany produkt firmowy,
- opakowanie jest nienaruszone, o ile produkt nie jest w danej chwili używany;

— pochodzą one z innych krajów (innych niż Wyspy Owcze, Grenlandia lub Islandia), a ich łączna waga nie przekracza **2 kg** na osobę, oraz że:

- produkt nie wymaga chłodzenia do czasu spożycia,
- produkt stanowi pakowany produkt firmowy,
- opakowanie jest nienaruszone, o ile produkt nie jest w danej chwili używany.

3. Specjalna karma dla zwierząt domowych wymagana ze względów medycznych

Osobiste przesyłki zawierające specjalną karmę dla zwierząt domowych wymaganą ze względów medycznych można wwozić lub wysłać do UE jedynie pod warunkiem, że:

— pochodzą one z Wysp Owczych, Grenlandii lub Islandii, a ich łączna waga nie przekracza **10 kg** na osobę, oraz że:

- produkt nie wymaga chłodzenia do czasu spożycia,
- produkt stanowi pakowany produkt firmowy,
- opakowanie jest nienaruszone, o ile produkt nie jest w danej chwili używany;

— pochodzą one z innych krajów (innych niż Wyspy Owcze, Grenlandia lub Islandia), a ich łączna waga nie przekracza **2 kg** na osobę, oraz że:

- produkt nie wymaga chłodzenia do czasu spożycia,
- produkt stanowi pakowany produkt firmowy,

- opakowanie jest nienaruszone, o ile produkt nie jest w danej chwili używany.
4. Małe ilości produktów rybołówstwa przeznaczonych do indywidualnego spożycia przez ludzi
- Osobiste przesyłki produktów rybołówstwa (w tym ryb świeżych, suszonych, gotowanych, peklowanych lub wędzonych oraz niektórych skorupiaków, np. krewetek, homarów, martwych małży i martwych ostryg) można wwozić lub wysłać do UE jedynie pod warunkiem, że:
- ryby świeże są wypatroszone,
 - waga produktów rybołówstwa, na osobę, nie przekracza 20 kg lub wagi jednej ryby, w zależności od tego, która z tych wartości jest najwyższa.
- Ograniczenia te nie mają zastosowania do produktów rybołówstwa pochodzących z Wysp Owczych lub Islandii.
5. Niewielkie ilości innych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia przez ludzi
- Inne produkty pochodzenia zwierzęcego, np. miód, żywe ostrygi, żywe małże i ślimaki, można wwozić lub wysłać do UE jedynie pod warunkiem, że:
- pochodzą one z Wysp Owczych, Grenlandii lub Islandii, a ich łączna waga nie przekracza 10 kg na osobę,
 - pochodzą one z innych krajów (innych niż Wyspy Owcze, Grenlandia lub Islandia), a ich łączna waga nie przekracza 2 kg na osobę.
- Należy zauważyć, że dozwolone jest wwożenie małych ilości produktów pochodzenia zwierzęcego należących do kilku z pięciu powyższych kategorii (ust. 1–5), pod warunkiem że spełnione są warunki określone we wszystkich stosownych ustępach.
6. Większe ilości produktów pochodzenia zwierzęcego
- Do UE można wwozić lub wysłać większe ilości produktów pochodzenia zwierzęcego jedynie wówczas, gdy spełniają one wymogi dotyczące przesyłek handlowych, które obejmują:
- wymogi dotyczące świadectw określone w odpowiednim urzędowym świadectwie weterynaryjnym WE,
 - przedstawienie towarów, razem z właściwą dokumentacją, w punkcie kontroli granicznej UE upoważnionym do kontroli weterynaryjnej, w momencie wjazdu do UE.
7. Zwolnione produkty pochodzenia zwierzęcego
- Przedstawione powyżej zasady nie mają zastosowania do następujących produktów:
- chleb, ciasta i ciastka, herbatniki, czekolada i wyroby cukiernicze (w tym słodczyce) niemieszane z produktami mięsnymi ani nienadziewane nimi,
 - suplementy żywnościowe, pakowane z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego,
 - ekstrakty z mięsa i koncentraty mięsne,
 - oliwki nadziewane rybami,
 - makarony niemieszane z produktami mięsnymi ani nienadziewane nimi,
 - buliony i przyprawy do zup pakowane z przeznaczeniem dla konsumenta końcowego,
 - wszelkie inne produkty spożywcze niezawierające świeżego lub przetworzonego mięsa lub produktów mleczarskich i zawierające mniej niż 50 % przetworzonych produktów jajecznych lub produktów rybołówstwa.
8. Produkty pochodzenia zwierzęcego uzyskane z gatunków chronionych
- W przypadku niektórych gatunków chronionych mogą występować dodatkowe ograniczenia. Na przykład w przypadku kawioru z ikry gatunków jesiotra ograniczenie wagowe wynosi 125 gramów na osobę.